

IF undelivered return for
"GLASILO K. S. K.
JEDNOTE"
6117 St. Clair Ave.
CLEVELAND, O.
The largest Slovenian
Weekly in the United States
of America.
Sworn Circulation 14,000
Issued every
Wednesday
Subscription rate.
For members yearly \$0.54
For nonmembers \$1.00
Foreign Countries \$3.00
Telephone: Randolph 628

GLASILO K. S. K. JEDNOTE
DELO
OFFICIAL ORGAN
IZOBRAZBA

Največji slovenski tednik
v Združenih državah.
Izhaja vsako sredo.
Ima 14,000 naročnikov
Naročnina:
Za člana na leto \$0.54
Za nečlane \$1.00
Za inosestrvo \$3.00
NASLOV
uredništva in poravnitve:
6117 St. Clair Ave.
Cleveland, O.
Telefon: Randolph 628

Entered as Second-Class Matter December 12th, 1923 at the Post Office at Cleveland, Ohio, Under the Act of August 24, 1912
ACCEPTED FOR MAILING AT SPECIAL RATE OF POSTAGE PROVIDED FOR IN SECTION 1103, ACT OF OCTOBER 3, 1917. AUTHORIZED ON MAY 22, 1918.

Stev. 45. — No. 45. CLEVELAND, O., 5. NOVEMBRA (NOVEMBER), 1924. Leto X.—Volume X

ANTON HEGLER UMRL
STAR JOLIETČAN UMRL
PRVI PREDSEDNIK NAJ-
STAREJŠEGA DRUŠTVA K.
S. K. JEDNOTE UMRL.

Joliet, Ill., 3. novembra. — Cenjeno uredništvo: Poročam vam o smrti rojaka in sobrata Anton Heglerja. On je bil pri ustanovitvi društva sv. Cirila in Metoda, št. 4, K. S. K. Jednote v Tower, Minn., valed česar je bil tudi leta 1887 izvoljen prvim predsednikom označenega društva, jaz (Marko Bluth) pa podpredsednikom. Pri ustanovitvi se nas je vpisalo 150 članov in smo imeli v blagajni \$750.

Društvo sv. Cirila in Metoda, št. 4 je najstarejše društvo pri K. S. K. Jednoti in še vedno, kljub vsem viharjem dobro obstoji, ker je vedno v rokah dobrih mož.

Malo izmed ustanovnikov se nas nahaja še med živimi; nekaj (par) nas je tu v Jolietu, nekaj na Towerju in Soudanu ter na Ely; večina jih živi v Minnesoti na Messabe Range. Povsod so se razrasle korenine iz društva št. 4 v močna drevesa, ki so v stavbi K. S. K. Jednote.

Pokojni sobrat Anton Hegler je za vedno zatisnil svoje trudne oči dne 30. oktobra, 1924 na Gilbert, Minn., v starosti 72 let; v Ameriki je bival 38 let; zapušča žalujočo ženo, 5 hčera in 4 sine. Naj mu sveti večna luč in naj v miru počiva! Vsem družinskim sobratom in članom Jednote ga priporočam v molitev in blag spomin.

Marko Bluth.
SE ZADOSTI PREMOGA NA
OSREDNJEM ZAPADU.

Chicago, Ill. — Adolf G. Noe, profesor-naravoslovja na čikaški univerzi, je že več let preiskoval razne pokrajine na osrednjem zapadu, da dožene, za koliko časa bodo one države še s premožem preskrbljene. Nedavno je izdal o tem svoje zanimivo poročilo, ki se glasi, da je v teh krajih zadosti premoga še za prihodnjih 200 let.

Pri tem navaja profesor Noe zanimive dokaze in domnevanje, da je bila sedanja država Iowa v prvotnih časih obdana z morjem. Ondi je naletel na velike plasti premoga posebne vrste, koji premog je stvorila narava tektonskimi silami, valed polplave morske vode. V tem premogu je najti še fosile (okamnine) raznih živali in živalic, ki so se pretvorile v premog valed zalitja slane (morske) vode.

Take vrste premog je našel profesor Noe na celi črti ob severozapadni in južozapadni črti države Iowa; oziroma od mesta Boone do meje ob državi Missouri.

V osrednjem zapadu, osobito v državi Iowa je že dosti neizkopanega premoga, v nekaterih krajih so premogovniki, kjer so spravili na površje komaj 10 odstotkov premoga; to se je vršilo valed tega, ker leta nazaj niso imeli pripravnih strojev in potrebščin. Sličen premog je našel profesor Noe tudi v bližini mesta Rock Island, Ill.

SIJAJNA ZMAGA REPUBLIKANCEV
Predsednik Coolidge izvoljen z veliko večino.

CALVIN COOLIDGE
sedanji predsednik; zopet izvoljen z veliko večino glasov republikanske stranke.

Cleveland, O., 5. novembra. — V zgodovini Združenih držav še ne pomnimo tako velikih in zanimivih narodnih volitev kakor so se vršile včeraj. Danes zjutraj so površno izračunali, da se je istih vdeležilo okrog 29 milijonov volilcev; leta 1920 je znašalo to število samo 26,675,000. Zmagala je na celi črti republikanska stranka s tem, da je bil predsednik Združenih držav izvoljen sedanji predsednik Calvin Coolidge, podpredsednikom pa Charles Dawes. Demokratje in progresivci so torej pogoreli.

Coolidge je po dosedanjem štetju posameznih glasov dobil 16,600,000, Davis 8,600,000, La Follette pa 3,600,000. Ker število oddanih glasov še ni popolno, je mogoče, da se bo isto še povečalo v korist dosedanjega predsednika.

Izid elektralnega glasovanja po državah.
Alabama Davis 12, Arizona 7, Arkansas Davis 9, California Coolidge 13, Colorado, Coolidge 6, Connecticut Coolidge 7, Delaware Coolidge 3, Florida Davis 6, Georgia Davis 14, Idaho Coolidge 4, Illinois Coolidge 29, Indiana Coolidge 15, Iowa Coolidge 18, Kansas Coolidge 10, Kentucky Coolidge 13, Louisiana Davis 10, Maine Coolidge 6, Maryland Coolidge 8, Massachusetts Coolidge 18, Michigan Coolidge 15, Minnesota Coolidge 12, Mississippi Davis 10, Missouri 1, Montana Coolidge 4, Nebraska Coolidge 8, Nevada 1, New Hampshire Coolidge 4, New Jersey Coolidge 14, New Mexico 1, New York Coolidge 45, North Carolina Davis 12, North Dakota Coolidge 5, Ohio Coolidge 24, Oklahoma Davis 10, Oregon 7, Pennsylvania Coolidge 38, Rhode Island Coolidge 5, South Carolina Davis 9, South Dakota Coolidge 5, Tennessee Davis 12, Texas Davis 20, Utah Coolidge 4, Vermont Coolidge 4, Virginia Davis 12, Washington Coolidge 7, West Virginia Coolidge 8, Wyoming Coolidge 3, Wisconsin La Follette 18. Skupaj 581 elektralnih glasov.

Coolidge je dobil 880, Davis 420, La Follette 13. Zahtevano nadpolovično število do zmage znaša 266.
Nekaj števk iz večjih mest.
Chicago: Coolidge 429,580, Davis 172,066, La Follette 120,426, New York: Coolidge 1,354,657, Davis 876,007, La Follette 319,221. Denver: Coolidge 6,830, Davis 2,719, La Follette 1,287. Detroit: Coolidge 66,163, Davis 13,251, La Follette 10,882. Akron: Coolidge 4,409, Davis 1,739, La Follette 835. Cincinnati: Coolidge 39,678, Davis 13,225, La Follette 11,276.

Približno štetje glasov.
Natančnih števk za predsedniške kandidate še ni, in jih še ne bo en teden toda kolikor se more dognati, bodo kandidate imeli končno približno sledeče število glasov: Coolidge 16,600,000, Davis 8,600,000, La Follette 3,600,000. Republikanci še niso nikdar tako sijajno zmagali kot letos.

Poljski občutno poraženi.
Najslabše izmed vseh strank so podrl pri volitvah kandidatje takozvane "Workers Party" ali komunisti. Menda v vseh Združenih državah niso dobili niti 100,000 glasov, torej niti eno desetinko enega procenta vseh glasov ne. V Clevelandu so dobili posamezni kandidatje te stranke po 10 ali 20 glasov napram 150,000 glasovom republikanske stranke.

Katoliške šole ostanejo.
Detroit, Mich., 4. novembra. — Volilci države Michigan so imeli odločiti o vprašanju ali naj se odpravijo vse privatne, med njimi tudi katoliške šole. Ta predlog so spravili na površje Ku Kluxi. Toda volilci so predlog z ogromno večino zavrgli. Predlog za odpravo katoliških šol je bil zavržen s 500,000 glasovi večine.

Smith zmagal v New Yorku.
New York, N. Y., 5. novembra. — Kakor je danes zjutraj ob 1:15 kazal izid volitev v državi New York, je bil guvernerjem naše države ponovno izvoljen Al Smith, njegov nasprotnik Roosevelt je pa propadel.

"Mama" Ferguson zmagala.
Iz Texasa se poroča, da je tam zmagala za guvernerja "Ma" Ferguson pogumna demokratična ženska, ki je šla v boj proti Ku Kluxu, in proti kateri je Ku Klux napel vse sile, da jo porazi. "Ma" Ferguson je zmagala 3 do 1. To bo prva ženska guvernerka v Ameriki! Kongresne volitve v našem 21. in 22. okraju.

V 21. kongresnem okraju v Clevelandu je skoro gotovo zmagal republikanec Gahn, do čim je bojevit demokrat Robert Crosser, katerega je La Follette priporočal, z malo manjšo propadel. V 22. distriktu so bili trije kandidatje: Demokrat Fitzsimmons je dobil 2,882, Burton, republikanec, proti kateremu se je najbolj delovalo od strani La Follette, je dobil 11,263 glasov, in Coyle, progresivac, 3,392.

CHARLES DAWES
znan tudi pod priimkom "general" in "Hell n' Maria", izvoljen podpredsednik Združenih držav.

Lausche prvi med demokrati.
Izmed šest demokratičnih kandidatov za senatorje države Ohio je dobil naš rojak Frank J. Lausche največ glasov, in je posekal z glasovi celo poznane, stare ameriške demokratične politikarje. Glasovanje je izpadlo sledeče: Lausche 7,482, Hogan 7,169, Lyons 7,372, Seacrest 5,744, Smith 6,268, Tilden 7,137. Proti demokratom so pa republikanski kandidatje dobili sledeče glasove: Bender 14,431, Bolton 12,438, Collier 12,613, Day 14,790, Marshall 12,224, Waitt 13,443. Te številke so niso sklepne ali mero-dajne; vendar je nemogoče, da bi naš rojak Lausche zmagal, ker imajo republikanci pretežno večino glasov.

Kohler je še negotov.
Najnovejša poročila o silnem boju za šerifa v Clevelandu med demokratom Hanrattyem in republikancem Kohlerjem, naznanjajo, da je Kohler nekaj naprej. Hanratty: 15,399, Kohler 16,715, toda te številke so še nepopolne. Vsi ostali okrajni uradniki so sigurno vsi republikanci.

Jackie Coogan v Atenah.
Slavni 9 letni ameriški kino igravec Jackie Coogan je dospel v Atene, da izroči tamkajšnjim armenskim sirotam bogate ameriške darove. Malega filmskega umetnika je sprejel v avdijenci predsednik grške republike admiral Kolduriotis. Dne 7. oktobra pa so na Akropolisu priredili Cooganu na čast mladinsko slavo, kakoršnega Atene še niso videle. Udeležilo se ga je 10,000 atenskih šolskih otrok in begunskih sirot. Vojaške čete so tvorile špalir na vsaj poti iz mesta do Akropole. Silne ovacije otrok so malega Jackieja tako ganile, da je začel z ostalimi otroci vred od veselja in ganotja jokati.

Katera država se bo ponašala z največjim društvom?
Vsak katoliški Slovec v našo Jednote!
Ne pozabite lepih nagrad razpisane kampanje!

VESTI IZ JUGOSLAVIJE

Smrtna kosa — Dne 7. oktobra je umrla v Borovnici gospa Helena Majaron, rojena Kržič, v visoki starosti 72 let. Zapušča moža Ivana; dva sinova, Ivana in Joškota ter tri poročne hčere, Milko, Heleno in Ano. — V Trbiču na Gorenjskem je umrla 75 letna gospa Marija Deu. — V Vevčah pri Devici Mariji v Polju je umrla gospa Helena Zrnc, rojena Debevc, vdova pekovskega mojstra in posestnika. — V Bizoviku je umrla gospa Marija Bizjak. Žena tamkajšnjega gostilničarja in posestnika Antona Bizjak. — Na Bledu je umrl hišni posestnik Peter Torkar.

Tašče je ubila posestnikova žena Ivana Kocijancić iz Sela, občina Ajdovec. Ivana Kocijancić in njen mož Miha sta živela v hudem prepiru s svojimi starimi, Antonom in Ano Perparjem. Tožili so se večkrat radi užitka in sta izgubila skoro vedno mlada. Zato je Kocijancićeva večkrat grozila starima, da ju bo spravila s poti!

V soboto 4. oktobra je Ma Ivana Kocijancić na podstrežje v svoji hiši. Tam sta zadeli skupaj s taščo in se začeli prepirati. Ko je hotela tašča po stopnicah dol, jo je Kocijancićeva pahnila v yso silo odzadaj, tako, da je tašča padla s stopnic na glavo in si menda zlomila tilnik, ker je imela glavo podvito pod prsi. Mlada je baje nato šez nogami teptala po njej. Perparjevo so našli mrtvo, na glavi ji je tekla malo kri. Uboja so takoj obdolžili Kocijancićevo. Spočetka je tajila, nato se je prišla sama javiti prožnikom v Žužemberk ter vse priznala. Izjavila je, da je zadovoljna s tem, kar je storila, ker je rešila s tem sebe in druge svoje tašče. Nato so jo aretirali. Kdaj bo konec teh žalostnih po naših kmetskih domovih?

Mož ustrelil svojo ženo. Na Spodnjem Berniku, župnija Cerklje na Gorenjskem, se je odigrala dne 10. oktobra t. l. popoldne žalostna družinska tragedija. Simon Naglič je prišel pred tremi leti iz Amerike in prinesel s seboj precej prisluženega denarja. Oženil se je v višji k precej premožni hiši. Razumela se z ženo že ves čas ništa bogve kako dobro. Vzrok je bil baje to, ker ni žena znala kuhati, da bi možu bilo všeč. Zadnje čase je mož začel precej popivati in je pripovedoval ljudem, da bo ženo ustrelil.

Usodnega dne popoldne je bila žena na polju, kjer je žela ajdo. Mož je šel na polje za njo, jo prijel za roko in petkrat ustrelil nanjo iz samokresa. Žena je bila takoj mrtva. Zapušča dva otročiča, v starosti od dveh do enega leta. Mož je po usodnem dogodku pobegnil neznan kam.

Avtomobilska nesreča. Dne 9. oktobra je na Črnučah povozil avtomobil hišarja Janeza Pleška iz Gmajne pri Črnučah. Živel je še pol ure nezavesten. Z istim avtomobilom pripeljani zdravnik, dr. Rus je našel ponesrečenega še mrtvega. Lastnik avtomobila je iz Štude pri Dom-

RAZNE VESTI

24. obletnica premogarske stavke.
Dne 29. oktobra je počivalo vse delo v antracitnih premogovnikih, ker se je obhajal takozvani "Mitchell-ov dan," oziroma 24. letnico, ko je bila velika premogarska stavka leta 1900 končana; tedaj je bil predsednik premogarske unije (U. M. W.) znani John Mitchell. Od istega časa je navada, da po vseh krajih trdega premoga unijski premogarji ta dan ne delajo.

V zvezi s tem spominskim dnem je bil 29. oktobra v Olyphant, Pa., slovesno odprt velik Delavski Dom, med tem, ko se je v Scranton, Pa., pred Mitchellovim spomenikom vršila primerna svečanost.

Likvidacija komunistične stranke v Avstriji.

Dunaj. — Zaradi nesposobnosti voditeljev in popolnega neuspeha komunističnega gibanja v Avstriji je moskovska centrala sklenila, da se dunajska komunistična agitacijska centrala razpusti. Likvidacijo je poverila češkoslovaškemu agitatorju Neumanu. Komunistična agitacijska centrala za nasledstvene države se prenese v Trst. Dunajska komunistična "Rote Fahne" neha izhajati.

Nova valuta v Avstriji.

Dunaj. — Med predlogi, ki bodo predloženi avstrijskemu parlamentu, se nahaja tudi zakoniki predlog o uvedbi nove valute v šilingih. Kronska valuta bi se še 1. januarja, 1925 izmenjala s šilingi. Edinica nove valute bo šiling 10,000 sedanjih kron. Srečni komadi tega denarja so že v prometu. Razen teh srebrnih šilingov bodo kovali tudi zlate komade po 10 in 20 šilingov. Po zakonu iz znašala čista teža teh komadov 2,1172 gramov oziroma 4,2344 gramov. V zvezi s tem se bo moralo voditi od 1. januarja, 1925 vse račune in vse knjige v novi valuti.

žalah. Koga zadene krivda, bo dognala preiskava.

Do smrti povozil. Ivan Pečaver, gostilničar iz Poljan pri Toplicah, je 4. oktobra zvečer povozil s parom konj vino. Ker je, skoro gotovo vinjen, prehitro vozil, je podrl 53 let staro Uršo Kump, posestnico iz Črmošnjic, ki je šla z otroci po cesti. Žena, ki je bila nekoliko gluha, je dobila na glavi in nogah težke poškodbe in je takoj umrla. Otroci so se umaknili brez nesreče.

Goljufiv agent za Ameriko. Zagrebška policija je zaprila nekoga Andreja Zola, rojenega v Zagrebu leta 1900, in pristojnega v Reko. Zola je že daljša čas vzbujal sum s svojim razpisnim življenjem, dasi je bil brez posla. Končno je policija dognala, da se Zola peča s potvarjanjem potnih listov. Pri hišni preiskavi v njegovem stanovanju so našli celo zalogo italijanskih potnih listov, opremljenih s pečati reskih oblasti. Te potne liste je Zola prodajal lahkovernim ljudem po 100 dolarjev komad. Ogoljufal je precej oseb.

Društvena naznanila in dopisi

NAZNANILO O PROSTI PRISTOPNINI.

Člani našega društva sv. Jožefa, št. 12 v Forest City, Pa., zbrani na redni mesečni seji dne 12. oktobra, 1924 so predlagali in odobrili prosto pristopnino za člane in članice v naše društvo in sicer za dobo šest mesecev, začeti s mesecem novembrom, 1924 do konca aprila, 1925.

Torej dragi rojaki in rojakinje, ki se ne spadate pod okrilje naše najstarejše in najbogatije katoliške, podporne organizacije K. S. K. Jednote, pridite in pristopite sedaj, ko se vam nudi tako lepa prilika brez društvene pristopnine; s tem si prihranite vsak \$5; plačali boste samo pristopnino in assessment v Jednoto.

Kakšne koristi pa imate, ako pristopite v naše društvo in Jednoto? Naše društvo vam daje v slučaju bolezni \$2 na dan ali \$12 na teden in to za borih \$1.25 na mesec, katere plačujete v društveno blagajno. In to podporo dobivate za eno in isto bolezen šest mesecev po \$2 na dan. Ako traja bolezen še dalje, dobite še za prihodnjih šest mesecev po \$1 na dan, torej znaša celoletna podpora skupno \$468 za eno in isto bolezen. Ako potem ozdravite in čez čas zbolite za drugo bolezen, imate podporo zopet kot prej.

Kaj vam pa še nudi naša močna mati K. S. K. Jednota? Tu se lahko zavarujete: Za 20 letno zavarovalnico za \$2,000, \$1,500, \$1,000, \$500, \$250, ravno tako tudi za dosmrtno zavarovalnico, za poškodbe in operacije kakor tudi za bolniško podporo in dolgotrajno bolezen. Torej se vam nudi vse, kar hočete. Zakaj bi torej podpirali tuje, židovske organizacije, ko imamo svoje. Kako koristna je naša dična K. S. K. Jednota, zato imamo skušnje. Ker dobro vem, da je še veliko mladenčev v Forest City, ki še ne spadajo pod okrilje naše K. S. K. Jednote, se drznem apelirati na njih očete, ki so pri društvu, da pripeljejo tudi svoje sinove in hčere; ne pustite jih pfitovati v tuje, nekatoliške Jednote in Zveze, temveč pripeljite jih v katoliško Jednoto, kamor spadate tudi vi.

Mnogo je pa še tudi malčkov, ki niso člani mladinskega oddelka K. S. K. Jednote. Tudi iste z veseljem sprejema naša dobrotna in skrbna mati K. S. K. Jednota pod svoje okrilje; tudi za iste je prosta pristopnina.

Torej dragi mi rojaki in rojakinje, ne odlašajte, temveč odločite se takoj za pristop že na prihodnji seji dne 9. novembra. Vam pa cenjeni mi člani pomagaj na srce, da pripeljete na prihodnjo sejo vsak po enega novega člana v odrasli oddelki in najmanj dva v mladinski oddelki. S tem koristite sami sebi. Pomnite, da nobeno drevo ne more rasti brez mladih korénin; ravno tako potrebuje tudi naša slavna K. S. K. Jednota mladih moči in korénin za svoj obstanek; njena glavna opora za bodočnost bo mladinski oddelki. Torej potrudimo se vsi, kolikor je kateremu mogoče in hitimo za novimi članstvom.

S pozdravom do vsega članstva naše Jednote,
Frank Zidar, tajnik.

NAZNANILO.

Iz urada društva sv. Mihalja, br. 163, Pittsburgh, Pa., se naznanja svim članom in članicam zgoraj omenjenega društva, da se bu obdrževala buduća sjednica dne 9. novembra točno u 2 sat posle podne u običnoj prostoriji.

Stoga braćo i sestre vas molim i opominjam, da bi se te sjednice u točnem vremenu i v obilnem broju udeležili ili prisustovali, jer imamo više važnih točaka na dnevnem redu reševati; ujedno imamo govore za naš banket, kojega prireditev smo določili prošlu sjednicu 12. oktobra.

Ne morem se na vas tužiti, da vas je mali broj na sjednici, ali bi vas moralo biti još više po broju kako nas ima. Braćo i sestre! Člani i članice! Još vas opominjam, da se držite zgora omenjenega oglasa; ujedno prošim, da bi se naši mladi člani i članice ove sjednice udeležili, jer ćemo nji rabiti za delo pri našem banketu. Znate, kaj ni videti, ni je moć niti pokazati; tako iti mi ne bumo mogli nikomu delo dati, kojega ne bu na sjednici. Najveć imamo članov pri društvu starosti u 16 razredu; a takovi je najmanje na sjednici. Sada so dovršene poletne zabave (pikniki) i mislim, da bi morali bolje sjednice polaziti.

Dalje opetovano opominjam sve člane i članice, koji duguju po dva ili tri mjeseca da bi potvrdili svoju uplatu pri društvu. Ujeto se svi opominjaju la se bliža konac leta, da se buju morali dati čisti računi van; i još bi bilo bolje, kada bi plaćili unaprijed za december, meni bi laglje bilo i prije bi mogal račune sastaviti. Braćo i sestre, to vam unaprijed povidam la nijega člana i članice ne bom ostavil pri društvu za god. 1925 koji bu dugoval više od jedan mjesec; bil ja tajnik ili koji drugi. Molim i opominjam da se ravnajte po tem oglasu. Jest slabi su časi; ali su i za one, koji isto svoje assesmente plaćuju. Ima dosti priljike da se bi moglo platiti, il se zahemari ali kada mu se kaj zgodi, onda ne zanemari doiti mene pitati da bu dobil potporu. Javim vam en primjer: Član iz drugoga grada je bolan već par mjeseci, pak me došal pitati da je li u društvu? ili sam li ga suspendiral? Odgovorio sam mu, da mora znati, ako plaća da je i u društvu, a društvu je ostal dužan preko \$20. Pak sam mu kazal: "Sada si me znal najti kad ti je zlo, a onda kada sem ti pisal za dug, onda si se učinil gluh."

Daklem braćo i sestre, nitko ne zna kdje ga lahko nesreća zadene. Daklem opominjam još jedan put, da se držite pravila K. S. K. Jednote i društveni odredba i moji opomena i oglasa, pak se ne bue nijedan pokajal na društvu.

Sada vas opominjam da bi dopeljali svak po jednoga novega člana na sjednicu; bue stvorili dobro sebi i ponos društvu i K. S. K. Jednoti, a još onomu najbolje, koji stupi u naše redove. Opominjam još stariše, koji nisu upisali svoju dnu u naše redove, neka se poture dok je prosta pristupnina. Ako sam kaj zaboravio, bum vam na seji izrekal.

S tem pozdravljam sve naše člane oba oddelka i K. S. K. Jednote.

Matt Brosenich, tajnik.

ZAHVALA.

Iz urada društva sv. Antona Padovanskoga, št. 180, Canon City, Pa.

S tem izrekamo našo iskreno zahvalo za sprejeto nagrado v znesku trideset (\$30) dolarjev, katere je nam poslal naš vrli glavni predsednik K. S. K. Jednote, brat Anton Grdina v spomin za naše novo ustanovljeno društvo s 30 člani in članicami v aktivnem in 21 članov in članic v mladinskem oddelku.

Nadalje se zahvaljujemo na-

si dični K. S. K. Jednoti za poslano nagrado v znesku \$23 za trud ob ustanovitvi našega novega društva.

Jaz prijazno vabim vse katoliške Slovence in Slovenke širom Amerike, ki še ne spadate k naši bogati in dobrotni Jednoti, da ji priskočite na pomoč za pridobitev 1,000 novih članov in članic v sedanji kampanji; prečitajte lepe nagrade, priobčene v našem glasilu.

Stopimo z navdušenostjo na delo še za bolj krepko in močno K. S. K. Jednoto!

Anton Strainer, tajnik.

Denver, Colo. — Spoštovani sobrat urednik: Poročam vam veselo novico iz naše denverske naselbine, da smo tukaj dne 19. oktobra ustanovili novo žensko podporno društvo in ga priključili pod okrilje K. S. K. Jednote. Ker je bil mesec oktober posvečen Materi Božji, zatorej smo dale društvu ime Marija Pomagaj, ker v resnici ni lepšega imena kakor je to; pri tem imnu se vedno spominjamo na znano božjo pot Marija Pomagaj na Brezjah v stari domovini. Označena božja pot je skoro vsakemu Slovencu in Slovenki znana, kamor roma vsako leto na tisoče naroda iz Slovenije, prosit Marijo za dušno in telesno zdravje.

Morda bo kdo rekel: Kaj nam je bilo potreba novega društva tukaj v Denverju? Jaz pravim, da je bila ustanovitev ženskega katoliškega društva tukaj v Denverju živa potreba in sicer iz dveh vzrokov:

Prvič, ker imamo mladinski oddelki pri društvu sv. Roka, kjer je le po število deklic, ki so morale dosedaj prestopati v moško označeno društvo; zdaj bodo pa lahko pristopile k nam, v žensko društvo.

Drugič, ker vemo, da denverska naselbina raste in se širi; z naselbino se množijo tudi družstva. Me ne mislimo nikakor škodovati drugim društvom, ampak ker je še dosti naroda, osebno žen in deklet, ki niso še pri nobenem društvu; nekatere so samo pri nem; torej bi bilo potrebno, da bi sleherna Slovenka in Hrvatica spadala k dveh društvom ali še več. Res, da je težko assesmente plačevati, toda dokler smo zdravi, še gre; če pa zbolijo katera, kako lepo bi bilo \$3 dnevne podpore, ali od vsakega društva en dolar na dan; v slučaju smrti, bi pa njeni sorodniki prejeli podporo, oziroma zavarovalnico. Morda bo katera rekla: Saj ženske ne delamo po tovarnah ali v rudnikih, torej nimamo izpostavljenosti tolikim nevarnostim. Motiš se! Nesreča te vedno lahko tudi doma zadene, saj se o aličnih slučajih večkrat čita v listih.

Zatorej drage mi žene in dekleta, ki še niste pri nobenem društvu, pristopite k nam; našemu novemu društvu Marija Pomagaj, kjer se lahko zavarujete za \$250 do \$2,000, dalje za \$1 ali \$2 dnevne bolniške podpore in razne druge poškodbe ter operacije.

Posebno prošim članice našega novega društva, da agitirajo in pridobivajo novih članic, da bome tudi me deležne vsaj ene nagrade, ki so sedaj pri K. S. K. Jednote razpisane.

Dalje prošim one stariše, ki imajo otroke v mladinskem oddelku društva sv. Roka, št. 113, ko napočil čas prestopa, da kar je deklic naj prestopijo k našem društvu. Ako katero veselijo, da bi pristopila k nam, naj se obrne na katerokoli članico tega društva ali pa na spodaj označeno tajnico.

S sosestrskim pozdravom,
Angelina Andoljak, pred.
Mary Perme, tajnica.
4576 Pearl St.

Shahoygan, Wis. — Kar navadno vsak dopisnik začne s delavskimi razmerami ali pa s to in ono pritožbo, bom pa jaz poročala nekaj veselja. Imeli smo namreč svatbo. Gotovo si

bo kdo mislil, da to ni tako navadno. Seveda ni. Ampak pri nas je pa bilo navadno, izredno. Poročila sta se namreč dve sestri in to dvojčici, obe na enkrat in sicer ravno na svoj 19 letni rojstni dan. No pa recite, ako ni to nekaj navadnega. Vam gospod urednik so itak že znane, to sta namreč gospodični Mary in Antonija Melave. Njihovo sliko ste pred tremi leti priobčili v "Glasilu," ko sta prestopili iz mladinskega oddelka k društvu Kraljica Majnika. Takrat ste zapisali da mora biti ob Michiganskem jezeru jako svež zrak, ker sta deklici tako razviti za svoja leta. A, ko bi jih videli sedaj!?

Poroka se je toraj vršila 29. oktobra v slovenski farni cerkvi in sicer se je poročila Antonija z Mr. Joseph Brulla, Mary pa z Mr. Frank Jelovnik. Družice so bile Miss Marie Repenšek in Miss Stefania Kaker, drugi pa Mr. Frank Repenšek in Mr. Stefan Jerman. Cvetličarice so bile Angela Melave in Margareta Repenšek. Poročne prstane sta nesla h oltarju dva mala dečka Edvard Melave in Theodore Repenšek.

Zvečer je bila gostija v Standard dvorani, kamor so se zbrali znanci in prijatelji obeh parov. Da sta ženina in nevesti priljubljeni, priča veliko število gostov, ki so prišli na svatbo, da skupno z novoporočenci praznujejo njihov najsrečnejši dan. Da smo se imeli izborni, mi ni treba posebej povedati. Obema paroma želimo obilo blagoslova v novem stanu.

M. P.

Pittsburgh, Pa. — Jesenski večeri so nastopili, ki so pa bolj podobni spomladanskim, a kljub temu so vseeno dolgočasni. Da se pa temu odpravimo, se je slovensko pevsko društvo "Prešeren" zopet zavzelo, da malo razveseli slovensko-pittsbursko naselbino in sicer z jako smešno zabavno igro "Vse naše!" Ta igra se vrši na Martinov večer, dne 10. novembra, po igri sledi ples in prosta zabava.

Ker je že naša stara kranjska navada, da Martinov večer proslavljamo s tem, da mladega "newyorčana" ali "kalifornijca" krstimo, oziroma potrdimo, da sta zmožna nevstrašeno nastopiti pred vsako, še tako krepko slovensko korenino, zato si je tudi slovensko pevsko društvo "Prešeren" preskrbelo nekaj mladega "newyorčana," da ga boste na Martinov večer potrdili, če bo sposoben za svoj poklic.

Ker je bil "Prešeren" vam vsem naklonjen pri različnih prireditvah za boljši uspeh, ravno tako naklonjen hoče ostati še v bodoče. Pričakujemo pa sedaj, da ste tudi vi njemu naklonjeni in da mu pripomorete do boljšega uspeha. Ako se boste v polnem številu vdeležili te Prešerove prireditve, vam Prešeren jamči, da vam bo še marsikatero igro pridelil v zabavo v dolgočasnih zimskih večerih. V slučaju slabega, oziroma malega zanimanja bo slovensko pevsko društvo "Prešeren" prišlo, da popolnoma dramatično opusti. To bi bilo pač obžalovanja vredno, ko ostale slovenske naselbine v tem napredujejo in tukaj naj bi pa dramatika zaspala! Upamo, da se to ne zgodi, upamo, da ne bo nihče izostal, komur je le malo pri srcu napredak naše naselbine.

Torej na veselo svdenje dne 10. novembra, ob 7:30 na Martinov večer v Slovenskem Domu!

Sporočiti moram tudi žalostno novico, da je rojaku John Franku umrla njegova žena, zapustivši mu dva nedoročena otroka. Moje iskreno sožalje!

Ivan Varaga.

Ko ta list pročitate, dajte ga vsojemu sosedu ali prijatelju na ogled.

SPOMINSKA KNJIGA BO KMALU IZŠLA.

Ogromno delo z izdajo jubilejne Spominke knjige K. S. K. Jednote se bliža h koncu; doslej je tiskanih že 240 strani in so pri knjigovozu. Vse delo z izdajo te knjige bo dovršeno do 15. novembra t. l., na kar jo bomo pričeli razpošiljati tajnikom (icam) krajevnih društev.

Sprva smo nameravali izdati 15,000 iztisov označene knjige, ali za vsakega posameznega člana (ico) po eno. Vsa velika stroškov se je pa to število omejilo samo na 10,000. Če bi bili izdali 15,000 Spominskih knjig, bi bilo na vsak način treba razpisati poseben assesment med člane, česar se je pa gl. odbor zbal in število knjig za toliko omejil, da bo po eno knjigo zastoj dobila vsaka družina, ki spada h K. S. K. J. ne pa vsi člani družin. Do brezplačne knjige so opravičeni tudi posamezni člani (ice) na potnih listih.

Ker je do 15. novembra samo še malo časa, zaradi tega bi upravništvo "Glasila" rado do tedaj zvedelo, do koliko knjig je vsako društvo opravičeno.

Cenj. tajniki (ice) naj gredo sedaj takoj na delo glede sestave tega števila. Pri tem pomnite sledeče, kakor že zgoraj omenjeno:

Do enega iztisa Spominke knjige je opravičena vsaka družina in posamezni samski člani (ice) na potnih listih. Izračunajte torej koliko takih je pri vašem društvu in to kmalu naznanite upravništvu "Glasila", nakar bomo po tovoru (freight), ekspresu ali pošti društvom razposlali predpisano ozir. opravičeno število knjig. Pošljite nam tudi naslove članov na potnih listih.

Glede distribucije Spominke knjige je dalje treba pomniti še sledeče: Če je vsa družina pri enem in istem društvu (mož, žena in otroci), ali samo mož in žena (brez otrok), je dotična družina samo do ene knjige opravičena; dobila jo bo od dotičnega društva na seji.

Ako spada mož k moškemu, žena pa k ženskemu društvu, bo dobil eno knjigo samo mož za svojo družino. Pri tem bo morda kaka pritožba, toda drugače ukreniti ali pomagati temu ni mogoče. Knjig bo izšlo samo deset tisoč; torej jih ne bo zadosti za vse članstvo. Vzrok tiskanja zmanjšane števila smo navedli že zgoraj.

Tajniki moških društev naj torej stopijo v dogovor s tajnicami ženskih društev pri sestavi števila družin in oseb, ki so opravičene do ene Spominke knjige. Če bi morda slučajno knjige kdo ne dobil, se ni treba jeziti; saj iste ni plačal ozir. naročil za svoj denar. Če distribucije knjige ne izpeljemo na tak način, zaidemo lahko v zagato, da nam knjig zmanjka.

Ženska društva nam gotovo ne bodo štela tega v zlo, če bomo knjige za posamezne družine razposlali tajnikom moških društev. Eden mora pri tem odnehati; glavna stvar je, da družina dobi knjigo.

Važno! Ako bi se dognalo, da bi kako društvo morda zahtevalo več knjig, do kolikor je sploh opravičeno, bo moralo ono društvo K. S. K. J. plačati vse take knjige, do katerih ni opravičeno. Zaradi tega prosimo ponovno, da naj gredo v tem oziru sestre tajnice tajnikom krajevnih društev na roke pri določevanju opravičenega števila knjig.

Če nam bo kaj Spominskih knjig morda preostalo, bomo iste s poštnino vred prodajali po \$2.00 Tozadevnih naročil pa danes še ne sprejemamo, ker še ne znamo morebitnega števila preostalih knjig.

Pri naročilu knjig za društva, naj isto podpišeta predsednik in tajnik društva ter listi-

no opremita z uradnim pečatom.

Dalje prošimo tajnike (ice) krajevnih društev, da naj knjige razdelijo na letni seji meseca decembra, kar bi jih preostalo, lahko iste razdelijo članom doma, ali pa na prihodnji seji.

Ko bo knjiga enkrat izšla, so tudi tajniki (ice) uljudno naproseni, da izvolijo denar za oglaševanje v Spom. knjigi kolektati in doposlati upravništvu "Glasila". Samo oglaševalci cele strani oglasa so opravičeni do ene knjige, drugi pa ne.

Upravništvo "Glasila K.S.K.J."
6117 St. Clair Ave.
Cleveland, O.

Svedoki strašnih dni.

Češko časopisje je te dni objavilo poročilo o fizični in duševni krizi otrok, ki so se rodili med svetovno vojno. Starejši učitelji opazujejo, da se v vojni dobi rojeni otroci znatno razlikujejo po svojih duševnih zmoglostih in telesno živatostjo od onih, ki so prišli na svet v predvojnem času. Velik del izmed njih trpi za sušico in drugimi boleznimi, ki jih je povzročilo pomanjkljivo dojenje, nedostatna hrana in nezadostna oskrba sploh. V teh revskih se kaže seveda tudi oslabeost duševnega življenja, mnogi med njimi ne morejo zmagati tudi najlažjih učnih predmetov in ne uspevajo.

Učitelj-psiholog, ki je med vojno deco opazoval, je prav rekel, da si naša sedanja družba ne vzela k srcu dolga, ki ga ima poravnati tem neboljencem in ni zanje še prav ničesar napravila. A naj večji revski med temi otroci je nežna mladina. Samo pogledite jih, pa boste precej zaznali, da mlada lica nimajo barve zdravih ljudi. To ti niso otroci, ki procvitajo in o katerih bi se moglo reči, da so "kakor mleko in kri." Dojili so jih več z vodo

kakor z mlekom, v hrano so jim bila razna nadomestila in škodljiva jed. Če se ne bo poskrbelo zanje in se ne bo rešilo pri njih, kar se še rešiti da, pa zra-stajo pred našimi očmi živi kipi in strašni odsevi ljudi, ki so pet let služili vojski, ne da bi bili pri tem količjak pomislili, da ne uničujejo samo sebe, temveč tudi bodočnost naroda. Odločilni činitelji bi se morali bolj pobrigati za te žive žrtve svetovne vojske.

SPOMIN NA DAN PREMIRJA.

Drugi teden bomo slavili šestletnico premirja, ki je bilo podpisano 11. novembra, 1918. To nas spominja na Jurija Washingtona. "Biti pripravljen za vojno je najučinkovitejšo sredstvo za ohranitev miru," tako je rekel kongresu. Ljudje v današnjem času se neprestano vojskujejo a svojim žolodcem. To neprijetno dejstvo vodi do slabe prebave, slabega teka, zaprtja, kolcanja, glavobolov, nervoznosti, slabega spanca in aličnih čelodnih neredov. Imeti vedno v hiši Trinerjevo zdravilno grenko vino in uživati ga redno je najučinkovitejšo sredstvo za ohranitev trajnega miru z vašim žolodcem. Bolj zanesljivega žolodčnega zdravila ni. Mr. Frank Uhrir nam je pisal iz Cottonwood, Idaho, 28. septembra, 1924: "Že dolgo časa trpim vsled žolodčnih neredov in sedaj sem poskusil Trinerjevo zdravilno grenko vino in učinek je izjemen." Vaš lekarnar ali trgovec z zdravili ima v zalogi tudi Trinerjev Liment, ki je dobro zdravilo proti revmatizmu in nevralgiji in Trinerjev Cough Sedative proti prehladam. Poskusite jih! Če jih ne morete dobiti v vaši sosedščini, pišite na Joseph Triner Company, Chicago, Ill. (Advertis.)

Delujmo za močnejšo in večjo K. S. K. Jednoto!

Razpisane nagrade

povodom

Velike jubilejne kampanje K. S. K. J.

KAMPANJA OTVORJENA 1. OKT. 1924. ZAKLJUČEK ISTE 31. MARCA 1925.

STARE veljavne nagrade za POSAMEZNE ČLANE(ICE):

- A. Za vsakega novega člana (ico) odraslega (aktivnega) oddelka prejme člag (ica), ki proslca predlaga \$1.00.
- B. Za vsakega novega člana (ico) mladinskega oddelka prejme član (ica), ki ga predlaga 50c.
- C. Stare veljavne nagrade za KRAJEVNA DRUŠTVA za OBA oddelka, aktivni in mladinski:
 - I. nagrada \$25.00 za ono društvo, ki bo od 1. jul. do 31. dec. t. l. pridobilo največ članov ali članic.
 - II. nagrada \$15.00.
 - III. nagrada \$10.00.

NOVE nagrade za KRAJEVNA DRUŠTVA, veljavne za pridobivanje članstva za aktivni in mladinski oddelki:

- D. PRVA skupina društev, broječa do 100 članov:
 - I. nagrada \$50.00, II. nagrada \$25.00, III. nagrada \$15.00.
- E. DRUGA skupina društev, broječa od 100—300 članov:
 - I. nagrada \$50.00, II. nagrada \$25.00, III. nagrada \$15.00.
- F. TRETJA skupina društev, broječa nad 300 članov:
 - I. nagrada \$50.00, II. nagrada \$25.00, III. nagrada \$15.00.

KATOLIKI SLOVENC IN SLOVENKE! PRISTOPAJTE K NAJSTAREJŠI IN NAJVEČJI SLOV. KATOL. PODP. ORGANIZACIJ: K. S. K. JEDNOTI!

K. S. K.

Jednota

Ustanovljena v Jolietu, Ill., dne 2. aprila 1894. Inkorporirana v Jolietu, državi Illinois, dne 12. januarja, 1908.

GLAVNI URAD: 1004 N. CHICAGO ST., JOLIET, ILL.
Solventnost aktivnega oddelka znaša 100.18%; solventnost mladinskega oddelka znaša 121.43%.

Od ustanovitve do 1. oktobra, 1924 znaša skupna izplačana podpora \$2.462.312.00.

GLAVNI URADNIKI:

Glavni predsednik: Anton Grdina, 1053 East 62nd St., Cleveland, Ohio.
I. podpredsednik: Matt Jerman, 332 Michigan Ave., Pueblo, Colo.
II. podpredsednik: Anton Skubic, P. O. Aurora, Minn.
III. podpredsednik: Mrs. Mary Prislard, 1034 Dillingham Ave., Sheboygan, Wis.
Glavni tajnik: Joseph Zalar, 1004 N. Chicago St., Joliet, Ill.
Pomožni tajnik: Steve G. Vertin, 1004 N. Chicago St., Joliet, Ill.
Blagajnik: John Grahek, 1012 N. Broadway, Joliet, Ill.
Duhovni vodja: Rev. Luka Gladek, 395 So. Second St., Joliet, Ill.
Vrhovni zdravnik: Dr. Jos. V. Grahek, R. 303 Amer. State Bank Bldg, 800 Grant St., Pittsburgh, Pa.

NADZORNI ODBOR:

Frank Opeka, 26-10th St., North Chicago, Ill.
John Jerich, 1849 W. 22nd St., Chicago, Ill.
John Germ, 817 East "C" St., Pueblo, Colo.
John Zulich, 15301 Waterloo Rd., Cleveland, Ohio.
Martin Shukla, 811 Ave. "A", Eveleth, Minn.

POROTNI ODBOR:

John R. Sterbenz, 174 Woodland Ave., Laurium, Mich.
Martin Kremesec, 2004 Coulter St., Chicago, Ill.
Frank Trempush, 42-48th St., Pittsburgh, Pa.

PRAVNI ODBOR:

John Dechman, Box 529 Forest City, Pa.
John Mura, 42 Halleck Ave., Brooklyn, N. Y.
John Butkovich, 1201 So. S. Fe. Ave., Pueblo, Colo.

UREDNIK "GLASILO K. S. K. JEDNOTE":

Ivan Zupan, 6117 St. Clair Ave., Cleveland, Ohio. Telefon: Randolph 628.
Vsa pisma in denarne zadeve, tiskajoče se jednote naj se pošiljajo na glavnega tajnika JOSIP ZALAR, 1004 N. Chicago St., Joliet, Ill., dopise, društvene vesti, razna naznanila, oglašje in naročila pa na "GLASILO K. S. K. JEDNOTE", 6117 St. Clair Ave., Cleveland, Ohio.

IZ URADA GLAVNEGA TAJNIKA K. S. K. JEDNOTE.

URADNO NAZGANILO.

Društvo sv. Stefana, št. 1, Chicago, Ill., izstopilo iz centralnega bolniškega oddelka dne 22. oktobra, 1924.

Novo društvo sprejeto v K. S. K. Jednoto.

Novo žensko društvo Marije Pomagaj, št. 190, Denver, Colo., sprejeto v Jednoto dne 19. oktobra, 1924. Imena članice so: 11664 Mežner Rozalija C., roj. 1905, R. 19, \$1000; 11665 Mežner Marija R., roj. 1904, R. 20, \$1000; 11666 Champa Marija, roj. 1903, R. 21, \$1000; 11667 Tanko Agnes A., roj. 1904, R. 21, \$1000; 11668 Zalar Amalija, roj. 1901, R. 23, \$500; 11669 Puzel Marija, roj. 1899, R. 25, \$1000; 11670 Perme Marija, roj. 1893, R. 31, \$500; 11671 Andolšek Angela, roj. 1891, R. 33, \$500; 11672 Krašovec Agnes, roj. 1887, R. 37, \$500; 11673 Berlin Lucija, roj. 1883, R. 41, \$500; 11674 Miklich Frances, roj. 1876, R. 48, \$500; 11675 Čemaš Marija, roj. 1872, R. 52, \$250. Društvo šteje 12 članic.

JOSIP ZALAR, glavni tajnik.

PREKMURJE.

Spisal dr. M. Slavič

(Nadaljevanje)

V tem času so pisale tudi "Novine" že odkrito narodno. Madžari so spremenili svojo taktiko in so začeli ponujati Prekmurcem neko avtonomijo v obliki "Murske županije." Novine so pisale 5. januarja, 1919: "Ponujajo nam slovensko ravnanje magjarsko županijo (megye). To telko pomeni, ka meniš častniki do znali slovenski, nego višja že več ne, oni bodo Magjari. Te forme nam ne trbe, v to ne privolimo. Bogojanski narodni svet posebno županijo (megye) prosi za Slovence, ta slovenska županija nikšega dela ne de mela z drugimi magjarskimi županijami. To je najmenje, ka želemo. Či nam to ne dajo, opravičena je žela onih, ki ju združenji vseh Slovencev vidijo rešenje naroda."

Zdaj Madžari niso pravili, da ni Slovencev, ampak v slovensčini pisane letake so širili z naslovi kakor: "Vograski domovinski Szlovenci!" "Dragi szlovenski bratje." Dne 12. januarja so prinesle "Novine" tudi poročilo o radgonskem shodu, ki se je vršil v vojaški jahalnici, za katero sta bila pred prevratom ustreljena in pred pokopališčem pri kolodvoru pokopana dva slovenska vojaka radi jugoslovanskega mišljenja.

(Dne 23. maja, 1918 sta dva slovenska vojaka tukajšnjega 97. infanterijskega polka v Radgoni, Anton Melihen in Rudolf Ukovič, govorila o politiki in se navduševala za Jugoslavijo. Razgovoru je prisluškoval vojaški policist, ki ju je nato prijel in odvedel v zapor. Vest o tej aretaciji je razburila posadko kakih 800 mož, ki je gladna vdrla v vojaški magacin ter se uprla častnikom, izmed katerih je eden dobil strel v trebuh. Nato so jele pokati puške. Vojaki iz barak pri kolodvoru so šli nad uporne vojake v mestni vojašnici. Boj je trajal celo noč do jutra. Več je bilo ranjenih, nekaj mrtvih. Od čast-

nikov ni padel nobeden. Upor je bil zatrt, uporniki so deloma pobegnili. Dne 25. maja je bil razglašen preki sod za vojaštvo slovenskih pokrajin. Dne 27. maja je vojaški sod obsodil Antona Melihna in Rudolfa Ukoviča na smrt, dasi jima ni bila dokazana krivda. Oba sta bila še isti dan ustreljena. Prvi je bil ustreljen Melihen, ki je pred smrtjo zaklical: "Jaz padem prvi za Jugoslavijo." Dne 29. maja je bilo ustreljenih še šest njihovih tovarišev. Dne 30. maja je vojaška oblast dala postaviti na krvnem prostoru za 14 dni vešala, pred katerimi je moral defilirati vojaštvo. "Straža" dne 20. decembra, 1918.)

"Novine so poročale takole: "V Radgoni na Stefanovo se je vršio tabor. Prišli so i Prekmurci. Za predsednika so postavili vogrskega Slovence z Beltince. Sprejeli so resolucijo (odločbo): Prvi tabor prekmurških Slovencev pozdravlja novo skupno vladno neodvisne države S. H. S. (Slovencev, Hrvatov i Srbov) i jo prosi, da vzeme kmalu pod svoje okrilje slovensko Prekmurje. Se predno so Jugoslovani zasedli mimogrede Prekmurje, so prinesle "Novine" 5. januarja, 1919. po rokopisu, ki je bil že pred to zasedbo poslan v sobotško tiskarno: "Zadnji čas je že, da se reši ubogo ljudstvo (v Prekmurju). Kdaj bodo ga vendar naši šli braniti? Če ne hitro, bo prepoznal! Te pokrajine bi morale že davno biti zasedene."

Ko so bili Hrvati zasedli Medjimurje, je kapetan Jurisic z malo četo prostovoljcev prekorajl Muro ter zasedel 28. decembra, 1918 Dolno Lendavo, Črensovec, Beltince in Mursko Soboto. Posebnega odpora ni našel; zato se je čutil varnega in ni bil pripravljen na kak madžarski napad. Medtem je organiziral Božidar Sever, pannonški Slovenec iz Stajerske in po materi prekmurški rojak, z nekaterimi prekmurškimi domaćini "Narodni svet za Prekmurje." Dne 3. januarja ob 5. uri zjutraj pa so Madžari nenadoma napadli Jurisicevo po-

sadko v Murski Soboti. Jurisicéu so prestrelili eno roko, ki mu je bila pozneje odrezana, njegov adjutant Dr. jur. Dimović je bil pri napadu skozi vrata v gradu ustreljen in s petimi padlimi jugoslovanskimi vojniki pokopan v Murski Soboti. Božidar Sever in šest oficirjev, ki so jih ujeli, so mislili madžarski oficirji takoj ustreliti za katoliško cerkvijo v Murski Soboti. Ko so bili že postavljeni za ustreljeje za cerkvijo, je zapovedal madžarski poveljnik, da naj pridejo pred sodišče v Sobotišče. Zato so jih z 20 ujetimi jugoslovanskimi vojniki spravili v Sobotišče. Tem šestim oficirjem in 20 vojakom se je posrečilo po nekaj mesecih deloma uiti, deloma so bili izmenjani in izpuščeni. Božidar Sever pa je prišel pred civilno sodišče v Gyor (Raab), kjer je bil po sedem mesečnem zaporu nazadnje od boljševeškega sodišča 28. julija, 1919 radi "veleizdaje in zločina zoper integriteto ogrske ljudske (pozneje se je glasila obtožnica: sovjetske republike" obsojen na smrt. Po dveh dnevih, 30. julija, se mu je posrečilo ob priliki neke ženske vstaje blizu državnih zaporov uiti iz zapora ter priti preko Slovaške, Češke in Avstrije v domovino.

Jurisicev pohod v Prekmurje je povzročil, da so morali vsi Prekmurci, ki so bili z njim v kaki vojaški zvezi, oditi od doma kot begunci, da so Madžari Prekmurje bolj zastražili in da so morali prekmurski narodnjaki biti še bolj previdni. Že takoj po prevratu, ko so prišli Prekmurci z ljutomerskega shoda 3. novembra, 1919, vsi navdušeni za Jugoslavijo, in so dali temu prepričanju tudi javnega izraza, je prišel Jozef Klekl starejši pred nagli sod, ki ga je po strogem zaslišanju odpustil. Ko ga je vojaški sodnik vprašal: "Zakaj delate tako?" je odgovoril: "Ker ljubim svoje ljudstvo." Še bolj so Madžari zdaj pazili nanj in na vsako narodno kibanje. Obvestila o jugoslovanskem gibanju in odgovore na madžarske letake proti Jugoslaviji so dobivali Prekmurci odslej iz Maribora tako, da so se jim pošiljali letaki po aeroplanih ali po zaupnih kurirjih.

Madžari s prekmursko avtonomno županijo seveda niso mitali odkritorčno. "Novine" so jih že 5. januarja, 1919 razkrinkale, rekoč: "Murska županija (Maravarmegye) je v Muro spadnola. Prve dni so med ludi lučili to laž, lki kodlihi kosti (čonto), naj grize i te čas tiho bude. Mogoče je, da je vlada tistoga hipa poleg toga rešenja našega slovenskoga pitanja bila, nego zdaj že od toga gučijo, da naš slovenski kraj ne dobi avtonomije, svojega ravnitelstva, nego de kak okrajina (jaras) i na dalje vcepljeni vu magjarsko županijo."

Slovenski prekmurški katoliški duhovniki pa so se trdno oprijeli avtonomije in so širili to misel na enak način in v enaki obliki, kakor so to delali pred prevratom Slovenci v Avstriji z majniško deklaracijo. Dne 14. januarja, 1919 so izdali na shodu v Črensovcih to izjavo z natančnim načrtom avtonomije. Poudarjali so predvsem, da se ne sme izgubiti pod tujo oblastjo noben prekmurški Slovenec, rekoč:

"Z onih delov Železne in Zaladske županije, kje bivajo Slovenci, se mora osnovati pod imenom 'Slovenska krajina' ena dežela s pravico samovlade. S teritorija te dežele se ne sme pustiti ni ena slovenska vas ne, akoravno bi tam ljudje mešane narodnosti bili, niti takrat, če so Slovenci v manjšini. Take občine so: Dolnja Lendava, Ledavske, Dugoveške in Centibarske gore, Kot, Kapica, Žitkovec, Motvarjevci, Radmožanci ter druge take občine Železne in Zalavske županije. V tem smislu se mora tudi vzeti v auto-

nomno Slovensko krajino Monoster av. Gotharda."

Za Slovence v Monostru so zahtevali tudi slovensko župnijo. Glede državnosti so se izjavili, da se slovenski Prekmurci v vsakem oziru podvržejo odločbi mirovne konference, kakor se pravi še posebej v "Novinah" 9. marca, 1919: "Odločbam mirovne konference se podvržemo, nas prikapijo k Vogrskomi ali k Jugoslaviji, nego prosimo tam strani dobre stojijo za našo zahtevano avtonomijo."

Narodno skupnost z drugimi Slovenci omenjajo s stavki kakor: "Nepravilno ime 'Vendi' se mora uradno nadomestiti s 'Slovinci', ker se ljudstvo v materinščini za Slovence imenuje in smo etnografično isti narod s Slovenci sosednjega Stajerja."

To izjavo z dne 14. januarja so podpisali in podpise v "Novinah" objavili skoro vsi prekmurški katoliški duhovniki, tudi Geza Tull, župnik v Gornjem Siniku, in dr. Mirko Lenarski, župnik v Dolnjem Siniku ob Rabi pri Monostru. Ti duhovniki so ustanavljali v raznih župnijah in posameznih občinah narodne svete ter ljudstvo navduševali za slovenske pravice, češ, da si sami morajo odločiti svojo usodo in zboljšati svoj položaj. Da je narodna zavest segala celo do Rabe, nam kaže poročilo "Novin" z dne 2. februarja, 1919, ki pravi:

"Narodni svet je nastavljen 16. januara v Sakolovcih (ob Rabi). Za predsednika narodnega sveta je ednoglasno odbran Dr. Mirko Lenarski, plebanos na Dolnem Siniku."

Prekmurški vladni komisar, dr. Bela (Adalbert) Obal je obljubljal neko avtonomijo v okvirju ogrske države ter skušal z ustanovitvijo dveh novih glavarstev spraviti gibanje v madžarski tok in zadovoljiti ljudstvo z raznimi obljubami. Tako je imel v Gradu (Gornji Lendavi) shod, kjer je obljubil avtonomijo, slovensko pisarno v Pešti pri ministrtvu ter novo okrajno glavarstvo v Gradu. Našel je odpor, kakor poročajo "Novine" 2. februarja:

"Pri Gradi zbrani Slovenci Gradške in Monošterske krajine so ne dovolili, da bi se pri Gradi okrajno glavarstvo (szolga-birosag) nastavilo. Slovenci Monošterske okrajne se ne ščejo odtrgnoti od mesta Monoštra"

Leopold Podlogar: MORAVČE.

420 m. nad morsk. gladino 283 prebivalcev.

Ni je kmalu prijaznejše doline na Gorenjskem, kakor je moravška. Lepe vasice slone ob zelenih holmih, skrite večinoma med košatim sadnim drevjem; dobro obdelane njive se vrste s temnimi bukovimi in sivimi borovimi gozdi, in logi. Po dolini teče mirna in počasna Drtijska, ki jo obroblijo zeleni travniki. Iznad višjih vrhov, ki varujejo ta dol, migljajo bele cerkvice v zeleno ravnino, sredi katere stoji veličastna moravška dekanijska cerkev, ki o nji poje domača pesem:

Prelepa je moravška fara,
ki na Kranjskem nima para,
cerkev je sv. Martina,
dva rdeča turna ima.

Okrog cerkve se razvija prijazni moravški trg, ki šteje s Trznom le 283 duš.

Občina Moravče spada pod kamniško glavarstvo in pod sodnjo na Brdu. K občini spada še tudi 13 vasi in šteje vasa soseska 2,090 prebivalcev. Župnija je pa veliko večja in šteje 4,721 duš. Dušno pastirstvo oskrbuje v Moravčah župnik, ki je obenem dekan moravške dekanije, z dvema duhovnima pomočnikoma. Sola v trgu je štirirazredna in enorazredna za oddaljene kraje. Sola v Moravčah se omenja že leta 1777. Dvornazrednica je na Vrhpolju. Dobila je novo poslopje leta 1905. V zasebni hiši pa se je poučevalo od leta 1850. Sola

pri sv. Trojici se je zidala leta 1893. Pri Sv. Križu je pa od istega leta redna ekakurendna sola.

Razen lepe naravne lege nima trg Moravče nič posebnega na sebi; tudi trških pravic ne more pokazati, dasi uživa te od bogve kdaj. Dobro obiskovani moravški semnji so od nekaj na glasu.

V moravški župniji, v sosenki Sv. Križa, v vasi Zagorica na Vohovem je bil rojen slavni matematik, podpolkovnik Jurij baron Vega dne 23. marca, 1754. Dne 26. septembra, 1802 so pa mrtvega potegnili iz Donave v Nussdorfu poleg Dunaja. Kot dijak se je pisal "Ve-ha" ali "Ve-ha," v vojaški šoli se je pa začel podpisovati Vega. Na trgu pred cerkvijo ima Vega spomenik, na rojstni hiši v Zagorici pa vzdano spominsko ploščo. Na njegovem rojstnem domu živi zdaj popolnoma drug rod. Imel je Vega eno sestro, ki se je omožila preko Save na Dolenjsko. Njenega zaroda pa ni bilo mogoče dozdaj izslediti.

V Kozelah pri Moravčah je bil pa rojen Ivan Vesel dne 12. septembra, 1798. Umrl je kot višji kameralni (finančni) svetnik v Trstu dne 26. marca, 1884. Kot pesnik si je nadel ime "Koseski," po svoji rojstni vasi. Leta 1844 je prišla na svetlo njegova najboljša pesem: "Slovenija cesarju Ferdinandu." V nji znane besede:

"Hrast se ozmaja in hrib —
zvestavo Slovencev ne gane.

Slavo kmetu je opel v pesmi: Kdo je mar? Ko je izšla ta pesem leta 1846. v Novicah, je Slovence silno navdušila. Več pa nego izvirnih pesmi je Veselovih prevodov. Povsod nastopa kot mojster dovršenih heksametrov in pentametrov in v prijetni ritmiki. Njegove pesmi so imele nekaj velik vpliv na probujenje narodne zavesti in na duševni prepod slovenskega naroda. Oglašal se je Koseski v časopisu, ki ga je tedaj izdajal oče slovenskega naroda, Janez Bleiweis v Novicah. Imenujejo ga slovstveniki "klasika Novic," kar pomeni: pesnika prve vrste v tedanji dobi, ko so izhajale Novice in so prinašale že njegove prve pesmi.

Kakor je širom vojaškega sveta znan Vega, širom slovenskega literarnega sveta Koseski, tako je znana širom Slovenije Limbarska gora ali gora sv. Valentina, na katero veže verno slovensko ljudstvo legenda o sv. Valentinu in Peregrinu. Severno te gore vede široka državna Dunajska cesta iz Ljubljane v Celje. V položnem strmcu se vije po dolini Radomlje. V Lukovici pri Brdu, severozapadno od Limbarske gore, priteče v Radomlje Drtijska. Ob tej se razvija drtijska, moravška dolina, ob tej vodi tudi cesta iz Lukovice do trga Moravče.

Ime Moravče je razlagal že učenj jezikoslovec Jernej Kopitar (1780-1844), rojen v Repnjah na Gorenjskem, ki je poznal to dolino. Pisal je, da so imeli ob času kneza Svatopuka v tej dolini svoj tabor Moravani in tudi utrdbo proti napadam Madžarov. Svatopukova oblast ne je-baje raztezala celo tako daleč. Če se pa vendar ni, so pa semkaj pobegnili Moravani pred Madžari ali pa so bili tu sem poslani v ujetništvo Moravani kot ujetniki karantanskih vojvod.

Za njim je razlagal ime Moravče še tudi drug jezikoslovec, ki se je zanimal za moravško dolino in jo je dobro poznal. Rojen je bil ta jezikoslovec v Tuhinjski dolini (Zgornji Tuhinj). To je bil učenj frančiškan in profesor na gimnaziji v Novem mestu, o. Ladislav Hrovat. On ne bi bil imel nič proti razlagi Kopitarjevi, ko bi bila res oblast Moravčanov segala do kranjske meje, tako pa ji že z zgodovinskega stališča ni mogel pritriliti. Nič se ne upira onim, ki menijo, da je korenaka

beseda "mor" lastni pridevek živalskih imen in bi "mor" pomenilo črna vola. Ne more si pa misliti, da bi bili ljudje v tej dolini redni le črno živino, ker to ni odvisno od volje ljudi, ampak od različnih drugih vplivov. Morav — pravi — nahajamo pri vseh Slovanih čudo veliko. Imajo besedo Moravci, Srbi, in kar jih je vmes. Imajo jo celo Nemci, a so jo povzeli od Slovanov (March). Morava je občno ime in pomenja kraj, kjer se zbira voda po travnikih, po ravnini, ter dela potoke. Tako je tudi tukaj. Dolina je prostorna in ob deževju polna jarkov in luž. Vse se napolni in ob deževju steka v skupni jarek, ki drži naprej. Moravška dolina je res kakor velika skleda, polna vode, in ima le malo odтока. Zato je ravnina zelo mokra in ob deževju takoj prenapolnjena z vodo. Še bolj pa je zaostajala voda v tej dolini v stari dobi, ko si Sava še ni bila vrezala v živo skalo pod Zalogom tiste ozke in globoke struge, po kateri je potegnila za seboj neizmerno vodovje, ki je zalivalo prostrano gorenjsko kotlino. Bilo je tedaj tudi res pravo močvirje, močvara (das Moor). Pa bodi temu kakorkoli. Zdaj je moravška dolina lepa in prijetna; kako so pa prišle Moravče do tega imena, o tem naj ugibajo in s prepričajo jezikoslovci ali komur se ljubi. Mi se ozmimo po zgodovinskem opisu Moravč in okolice.

Mimo moravške doline je držala rimska cesta, ki je vezala Emono (Ljubljano) s Celeje (Celjem). Ta cesta je imela na Kranjskem postaje: Mengeš (Ad quartodecimo), Gradišče pri Podeči (Ad Publicanos) in na Trojanah (pri Sv. Ožbaltu ali Sent Gothardu) postajo Adraus. Po tej cesti so se nekoč pomikale na mejo rimskega cesarstva vojaške legije, pa tudi rimski izseljenci, ki so iskali po naših krajih ugodnih mest za naseljevanje. Veliko jim je bilo ležeče na tem, kakšen je bil svet na zunaj: li ugoden za trajno prebivanje ali ne? Nič manj, ampak še veliko več jim je bilo ležeče na tem, kakšen je svet od znotraj. Pregledali so, li na novi zemlji skritih zakladov? Niso pa mislili na take zaklade, kakršne so zakopali ljudje v zemljo iz strahu pred tatovi, ampak iskali so, kam so skrili — tako so rekli — naravne zaklade zemljanom nevoščljivi bogovi. Iskali so rude, take ali take, vsaka bi jim bila všeč. In zraven želja po teh skritih zakladih je gnala Rimljane, da so preiskali ne same kože, ampak tudi drob in kosti moravškega sveta. Učenjaki imajo dandanes dokaze, da so kopali še Rimljani v moravški dolini svinčeno rudo, in sicer v Škofakem hribu, kjer so imeli dva svinčena rudnika. Na Vačah so staknili železno rudo. So li prišli ti ogledniki od Moravč, od koder drži na Vače cesta, ali od drugod — o tem se učenjaki še niso sporazumeli.

Slovenci, ki so prišli v to dolino precej pozneje za Rimljani (po 568.?), se kot poljedelski narod niso radi pečali z rudarstvom. Stari rudniki so bili že zdavnaj porastli. Nad njimi so pasli svojo živino, prodajali brav, kože in izdelovali suknjo. Suknarstvo v moravški dolini je bilo v 17. stoletju že zelo razvito. Kmetje so s tem obrtom obogateli. Veliko podložnikov je odkupilo od graščakov. Postali so samostojni, in marsikateri kmet je mogel odšteti svoj hčeri več dote kakor graščak, ki je bil prej njegov gospod.

Lepa moravška dolina je pa mikala tudi plemenito gospodo, da si je v dolini in po vrhovih okoli nje zgradila svoje gradove. Najstarejši grad v moravški dolini je bil menda grad Limbaraki (Lillenberg) pod cerkvijo sv. Valentina. O tem gradu pa danes ni nobenega sledu več. Bil je kdaj last Limbarskih plemičev (von Lillenberg). Izmed teh se omenja leta 1156. Vitič, leta 1202. Henrik, Gebhard in Herman; leta 1263. Gebhard in Ivan; leta 1300. Nikolaj, Pirs, Seyfrid; leta 1301. Vitič, župnik moravški in naddiakon Savinjski, leta 1419. Urh; njegova sestra Marjeta je bila omožena na Hmeljniku. Koncem 15. stoletja je rod Limbarski izumrl. Kakor je razvidno iz raznih listin v kamniškem župnem arhivu in drugod, so bili ti Limbarski preveč grabežljivi in niso prizanašali niti podložnim ne sosedom ne cerkvam. Zadnji Limbarski je umrl nasilne smrti na pokopališču v Mekinjah. Ubili so ga trije kmetje. Že v Valvasorjevem času se ni poznal več sled, kje je stal njih grad.

Trdno so se bili ukoreninili v moravški dolini Galli, ki se omenjajo na Rožeku (Rudolfsegg) že leta 1355. Imenuje se lastnik Konrad Gall. Valvasor omenja, da je odpeljal Andreju Galu plemič Schnitzenbaum lepo hčer Evo Barbaro siloma, ker mu je izlepa ni hotel dati v zakon. Poročil jo je skrivaj, tola zakonske sreče se ni dolgo veselil. Štirinajst dni po poroki je padel s konja in si zlomil ilnik. Pesnik je pa po narodni pripovedki ves dogodek zasakal tako: Stari Rožekar (Gall) se je poslovil od hčere in šel na Turško. V boju je bil ranjen, in Turki bi ga bili razsekali, da ga ni rešil mlad kranjski vitez. Rešitelju je Gall ponujal plačilo, a rešitelj ni maral drugega kakor njegovo hčer. Te nu pa Gall ni hotel dati v zakon. Rešitelj mu zagrozi, da ga zadelo kazen. Z njim bo namreč izumrl njegov rod. Rožekar res naglo umrje. Bil je zadnji svojega rodu. Spolnilo se je, kar mu je užaljeni snubač napovedal:

Ker v čeno mi jo nočes dat,
razpadel bo po teb tvoj grad.

Leta 1615. so uporni kmetje grad Gallow obvladali in ga nočno požigali. V protestantski dobi so bili Galli privrženci nove vere. Tu na Moravčkem so imeli svojo molivnico n grobnico. Tu so pokopavali samrle svoje rodovine. Okoli leta 1660. je dal pokopati v tej grobnici obrist Ranft svojo sorogro luteranko. Vojaki so jo podnevi pokopali, ponoči pa grob oropali. Njih glavar, Ranft sam, je dal potem v jezi postreliti vse vojsake pogrebni-ce. Zemljiška posest je s časom prešla med kmete. Razalinala gradu je pa zelo zarastla. Že v Valvasorjevem času je bil grad prepuščen razpadu. Bil je nekaj močno utrjen, pa so ga Galli vendar zapustili. Njih posestva in podložniki so bili zasetani po dolini, graščaki so pa zidali drugod nove gradove: najprvo v Moravčah in koj nato v Češnjah. Grad Moravče so zidali Galli leta 1550. Leta 1604. je kupil grad Samuel Hasiber, od katerega ga je kmalu kupil Ivan Herbert Barbo, ritmojster v Karlovcu. Leta 1680. je bil njegov lastnik Karol Valvasor. Zdaj je tam kmečka hiša, imenovana "Čebulovna" po posestniku Čebulu.

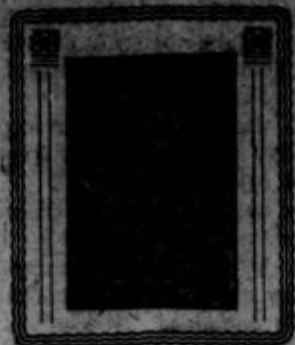
Istega leta (1550 kakor Moravče so zidali Galli tudi grad Češnjice (Lichtenegg) na novo. Tudi ta grad, kakor Moravče, je kupil pozneje luteranec Hasiber 12. avgusta, 1605, od bratov Viljama, Kristofa, Rudolfa in Seyfrida pl. Gall, in ne, kakor poroča Valvasor, leta 1612. Graščina in nekaj zemljišča ondi je bilo zadnje čase last deželnega odbora.

MOČENJE POSTELJE JE GRDA NAVADA.

Vaske slabe navade se lahko izognete. Čemu, torej tudi ne, te grde, medseverne in nepriljetne? Majo vzpostaviti in par doline, pa jo ob edupaviti. Plite nam po takovane laurin zdravlje le danes. To zdravlje bo močeno kmalu odstranilo, to je boljši način kot bi otroci v sami zdravili s grdin, razvajam in celo s prežvevanjem. Čelo zdravljenje za otroke do 10 let stare veča \$5.00, nad 10 let stare in s odrasle \$7.50. Zdravlje vam polje po prejemu doroče T. B. Lewis Co., Box 945, 145 Izard Bldg., Pittsburgh, Pa. Za varovanje zdravstva po polti prilažite je 25c.

tudi 34,451 zamorcev.

ANGELČEK

LITTLE ANGEL

GLASILO MLADINSKEGA ODDELKA K. S. K. JEDNOTE

Ishaja vsako prvo sredo v mesecu.

Naslov uredništva "Angelčka": Rev. Luka Gladek, 395 So. 2nd St. Steelton, Pa.

OFFICIAL ORGAN of the JUVENILE DEPT. of K. S. K. J. (G. C. S. U.)

Issued every first Wednesday in the Month.

Editor's Address: Rev. Lucas Gladek, 395 So. 2nd St., Steelton, Pa.

IMENA ČLANOV IN ČLANIC
PRISTOPLIH V MLADINSKI
ODDELEK K. S. K. JEDNOTE

meseca septembra, 1924.

K društvu sv. Stefana, št. 1, Chicago, Ill., 10875 Joseph Osterman, 10876 Carl Osterman, 10877 John Osterman, 10885 Mary Koroša, 10886 Eva Koroša, 10887 Stefania Koroša, 10888 Stephen Koroša, 10889 Adam Koroša, 10890 John Koroša, 10891 Joseph Koroša, 10902 Rose Rétel.

K društvu sv. Cirila in Metoda, št. 4, Tower, Minn., 10903 Vesel, 10904 Louis Vesel, 10905 Edward Vesel, 10906 Tony Vesel, 10907 Angela Vesel, 10908 Matt Vesel, 10909 Mary Vesel.

K društvu sv. Družine, št. 5, La Salle, Ill., 10892 Anton Kožel, 10893 John Kožel.

K društvu sv. Barbare, št. 23, Bridgeport, O., 10911 Pauline Bošnjak.

K društvu sv. Vida, št. 25, Cleveland, O., 10878 Frank Novak.

K društvu sv. Frančiška Saleškega, št. 29, Joliet, Ill., 10894 Ljudmila F. Erjavec.

K društvu Marije Device, št. 33, Pittsburgh, Pa., 10896 Carl Filipcich, 10897 Mary Filipcich, 10898 Albert Kushmar.

K društvu sv. Jožefa, št. 41, Pittsburgh, Pa., 10879 Edward Krotec.

K društvu sv. Alojzija, št. 47, Chicago, Ill., 10880 Mary Gerzetic.

K društvu Marije Sedem Zalog, št. 50, Pittsburgh, Pa., 10912 Margaret Stavenič.

K društvu sv. Alojzija, št. 52, Indianapolis, Ind., 10899 Martha Fon.

K društvu sv. Jožefa, št. 58, Waukegan, Ill., 10913 William Zorc, 10914 Richard Jereb.

K društvu sv. Jožefa, št. 56, Leadville, Colo., 10881 Matt Jamnick, 10882 Margaret Yartz, 10910 Joe Kaplan.

K društvu sv. Antona, št. 72, Ely, Minn., 10895 Stanley Grebenz.

K društvu sv. Antona, št. 72, Ely, Minn., 10895 Stanley Grebenz.

K društvu Marije Vnebovzete, št. 77, Forest City, P., 10915 Helen Pungchar.

K društvu sv. Srca Marije, št. 86, Rock Springs, Wyo., 10900 Anna Krok.

K društvu Friderik Baraga, št. 93, Chisholm, Minn., 10883 Anton P. Sprätz, 10884 Edward F. Sprätz.

K društvu sv. Jožefa, št. 110, Barberton, O., 10916 Anton Troha, 10917 Philip J. Casserman, 10918 Frances Sabec.

K društvu sv. Jožefa, št. 148, Bridgeport, Conn., 10919 Marija Matjasec.

K društvu sv. Mihaela, št. 163, Pittsburgh, Pa., 10920 John Kušan, 10921 Rudolph Kováčič, 10922 Edward Lovrenčič, 10923 Matt Mahrančič.

K društvu Prevetega Srca Jezusovega, št. 166, So. Chicago, Ill., 10901 Catherine Plešha.

JOSIP ZALAR, glav. tajnik. Joliet, Ill., 8. oktobra, 1924.

SV. TEREZIJA.

Dne 15. oktobra smo praznovali spomin sv. Terezije, device in redovne ustanoviteljice. Živela je v času svetega Ignacija iz Loyble (1491-1556), namreč od leta 1515. do leta 1582.

Terezija se je rodila v mestu Avili v Stari Kastiliji na Španskem dne 28. marca, 1515. Njeni starši so bili plemenitaga ro-

du. Bili so zelo pobožni in so tudi svoje otroke napeljevali k pobožnemu življenju. Oče je skrbel za to, da so otroci ob gotovih urah opravljali svoje molitve. Gledal je tudi na to, da so lepo častili prebleženo devico Marijo. Sam je rad čital pobožne knjige in tudi otroke je navajal k temu. Že pred sedmim letom je prebrala Terezija s svojim bratom Roderikom — tega je imela najrajši — večkrat življenje svetnikov. Ko sta prebrala življenje svetih mučencev, sta videla, da so ti dosegli po kratkem trpljenju večno srečo v nebesih. Zato sta želela tudi onadva, umreti kakor mučenika. Dogovorila sta se, da pojdetta med Mavreturke, ki so bivali ta čas tudi na Južnem Španskem — in da tam umrjeta za Kristusovo vero. Preoblekla sta se po beraško, vzela s seboj nekaj jedi in nekaj stric in ju pripeljal spet nazaj domov. Ko sta videla, da ne postaneta mučenca, sta pa sklenila, da živita kakor puščavnik. Kakor sta znala in vedela, sta si napravila na vrtu dve kolibi, da v njih živita. Pa tudi z njima nista imela sreče. Kolibi sta se podrla.

Terezija se je potem, kar je največ mogla, umikala svetu, da bi lažje opravljala svoje pobožne vaje. Do ubogih je imela zelo usmiljeno srce, pomagala jim je, kjer je le mogla. V dvanajstem letu ji je umrla draga mama. Vsa žalostna je šla pred podobo Matere božje, padla na kolena in s solzami v očeh prosila Marijo, naj jo sprejme zdaj ona za svojo hčerko in naj ji bo dobra mati.

Hudobnemu duhu pa seveda ni bila všeč Terezijina pobožnost in njeno hrepenenje po čednosti. Navdahnili ji je nagajenje do branja posvetnih knjig. Terezija je čitala skrivaj in zapravlila mnogo dragega časa. Začela je tudi sama pisati pesmi in povesti. Radi tega so jo drugi hvalili, ona pa je postajala vedno bolj častihlepna. Rada se je lepoticila, umetno spleta laze, nežno čuvala kožo belih rok, se mazala z dišavami in posnemala vse druge nečimurnosti posvetnih hčera. Druga zanka peklenskega duha zanj so bile posvetne tovarišice. Oče je sicer pazil tudi na tovarišijo svojih otrok, pa posvetni stričniki, naka nerodna teta in dekle so podpirale Terezijo pri njenih nečimurnostih. Vse to je seveda slabo vplivalo na mlado dekle. Smrtnih grehov sicer ni delala, a postajala je od dne do dne bolj mlačna za božje reči.

Otroci, varujte se tudi vi slabih knjig. Ne sprejemite nobene od slabih tovarišic. Pred čitanjem pokažite vsako knjigo svojim staršem ali vprašajte gospoda kateheta ali sestro učiteljico za svet. Pa tudi v slabotovski prostovoljno ne zahajajte!

Terezijino počenje njene očetu ni bilo nič kaj všeč. Zato jo je dal v vzgojo v neki samostan. Tam je preživela pol-drugo leto. A je hudo zbolela in prišla radi tega spet domov. Obiskala je nekega pobožnega strica, in razgovori z njim in z pobožne knjige, ki jih je dobila od strica, so močno vplivale nanjo. Začela se je bati večnega pogubljenja in sklenila — pač po božjem navdihnenju — da stopi v samostan. Oče ji

pa tega ne dovoli. Toda ona skrivaj pobegne v samostan karmeličank v Aviji. Stara je bila tedaj 20 let. Odslej se je popolnoma posvetila Bogu.

Leta 1534. je naredila slovesno obljubo. Potem je prosila Boga, naj ji pošlje bolezen. Njena prošnja je bila uslišana. Huda je bila njena bolezen. Zdravniki niso vedeli, s čim naj jo zdravijo. Bolnici je bilo vedno slabše. Že so mislili, da je umrla. Izpali so ji grob. Vendar se je Terezija prebudila iz nezvesti. Osem mesecev je visela med življenjem in smrtjo. Tri leta je ostala poztem sključena na vseh udih. V tej hudi in dolgotrajni bolezni je posebno napredovala v svetošči. Vadila se je v premišljevalni molitvi, pri največjih bolečinah je bila vedno vesela in vdana v božjo voljo. Pogosto ma se je spovedovala in s sveto radostjo prejemala presveto Rešnje Telo. Na priprošnjo sv. Jožefa je ozdravela od teh velikih poizkušenj.

Bog ji je nato jel podeljevati posebne milosti. V raznih prikaznih se ji je razodeval in govoril ž njo. Tudi Jezusa je večkrat videla. Vedno bolj je napredovala v ljubezni do Boga. Nekega dne se ji prikaže angel in ji rani z ognjeno puščico srce. Mnogo je potem trpela, pa božja ljubezen jo je še bolj dvigala. V svojem 45. letu je napravila iz ljubezni do Boga slovesno in težko obljubo, da bo vselej le to storila, kar je boljše in popolnejše. Veliko je morala potem trpeti radi raznih ljudi, ki je niso razumeli. Da bi jo Bog še bolj utrdil v ponižnosti, ji je pokazal pekel, in sicer tisti kraj, kamor bi bila prišla, ako bi ne bila poslušala glasu božje milosti.

Pri vsem tem pa, da so ji ljudje nasprotovali, jo zaničevali, obrekovali, preganjali, je kljub revščini ter pomanjkanju ustanovila 32 samostanov. Njenih čednosti pa vam niti ne moremo vseh popisati; njene vere, upanja in ljubezni do Boga in do bližnjega, njene potrpežljivosti in krotkosti.

Sedem in šestdeset let stara je ustanovila v Burgos poslednji samostan. Od tam je šla v Albo. Ondi je zbolela in se prav lepo pripravila na smrt. S posebno pobožnostjo je prešla sveto popotnico in umrla dne 4. oktobra leta 1582.

Dragi Marijini otroci! Glejte! Sveti Tereziji je Bog pokazal prostor v peklju, kamor bi bila prišla, ko bi se ne bila poboljšala. Gotovo se vsi bojite smrtnih grehov? Upamo tudi, da se jih na vsi moč varujete. Sveta Terezija ni delala smrtnih grehov, a z malimi že leza v nevarnost, da pade v velike in pride v pekel.

Kako pa sodite vi o malih grehih? Bojite se jih! Iz mallega raste veliko! Vsak večer si skrbno izprašajte vest. Napravite si knjižico, da zapisujete vanjo svoje vsakdanje pogrške. To naredite tako, kakor ste v mesecu maju zapisovali svoja dobra dela. Mesto dobrih del pa zapišite vsak dan svoje pogrške. Lahko okrajšate besede in pišite tako, da vas ne bodo drugi razumeli. Toda ne kazite svoje knjižice! Če bi vam pa prišla v roke kakakata knjižica, ki je last drugih, ne čitajte je! Torej le še naprej si vsak dan zvesto izprašajte vest!

Svoje vsakdanje pogrške pa boste najlažje odpravili, če zač-

nete preganjati enega samega, in sicer tistega najprej, ki se vam zdi največji in ki ga največkrat napravite. Vsakdo naj torej sam pri sebi pomisli, kateri je tisti greh. Ali je napuh ali lenoba ali sladkoodnost ali lažnivost? Pogovorite se tudi s svojim spovednikom o tem, posebno, če si sami niste na jasnem, kje bi začeli. Potem glejte, da trdno sklenete že pri jutranji molitvi, da se boste posebno varovali tistega pogrška.

"Trdno sklenem" — recite — "ogibati se vsakega greha, posebno pa tistega, ki mi je prišel že v navado." Čez dan pa pazite, da tistega greha ne naredite! Če ste ga pa naredili, se pokasajte in sklenite, da boste vsaj drugi dan bolj zvesti, in prosite Boga, naj vam pomaga. Dobro je tudi, če štejete, kolikokrat ste vsakdanji pogršek napravili. Pri tem si lahko pomagajte z malimi kamenčki. Denete enega v gotov žep vsakokrat, ko ste napravili tisti pogršek, ki ste ga sklenili, da ga odpravite. Zvečer pa, ko ste si izpraševali vest, se še posebej izprašajte, kako ste se varovali tistega greha, ki vam je prešel že v navado. Preglejte, kolikokrat ste ga napravili; prestejte kamenčke! Dobro je tudi, če si število zapišete. Potem se prav resno pokasajte in sklenite, da boste prihodnji dan bolj modri. Izmolite tudi kako pokoro, ki si jo sami naložite, in prosite Boga pomoči. Ako seštejete pogrške in jih vsak dan zapišete, boste lahko spoznali, ali se kaj poboljšali. Tudi svojemu spovedniku dajte račun o tem, kako se kaj vztrajno borite zoper svojo glavno napako.

Dragi otroci! Začnite torej s posebnim izpraševanjem vesti in je vztrajno opravljajte! Veliki svetniki so se pridno vadili v tem in so si na ta način pomagali v sveta nebesa.

Z ljubim Sinom vas blagoslovi — devica Marija!

MED VESELI MI NARAVO-SLOVCI.

Za Angelčka napisal Fr. Pengov.

Kdo izmed naših mladih prijateljev ne pohiti rad venkaj v naravo, da se iznebi za trenotek zatohlega šolskega zraka, navzdiže zlatega solnca in naskake in nasmeja, kolikor mu poželj srce. Pa tudi v šoli sami se gotovo veselite prirodoopisne ure, ko se čutite sredi dobrih, starih znancev, ki vas spremljajo vse življenje po dnevi in po noči. Saj imate opraviti z botaniko precej zjutraj, ko oblačja bombaževinaste hlače, rastlinstvo ti postreže pri zajtrku z belo žemljico iz rumene pšenice, kavosov ti izpremeni belo mleko v rjavo črbo, oboje pa osladi sladkorni trs s svojimi čudovitimi kristali pa kockami; enako ti postreže botanik pri kosilu in večerji. Nič manj domače pa ti ni živalstvo; po dnevu nagaš ti matiči in kodrastem kučku, po noči pa nagaža morda tebi skoknoga žuželka, ki nima kril, a vendar skače bolje od vsakega telovadca in se zadovoljuje s tano palčico med tvojo srajčko in kožo, ako ji nisi z največjo snagro vedno za petami.

Zato se hočemo seznaniti skupno nekoliko bliže z živalstvom ali po grško z zoologijo. Gotovo si že sam uganil, da zoologija ne more biti nič drugega kot učenost in znanje o raznih živalih ali bitjih. Na-

vadno delimo to znanje v tako, ki stoji trdno na štirih nogah ali četrtonožce; drugi hodijo ravno po dveh, to si ti, moj malček in razni drugi "ptički." Imamo pa tudi ribo in mrčeso-slovce; a to zadnje, ki nima opraviti z bolhami, ušmi, stenici in podobno nesnago, se nikakor ne spodobi za te, ki se vendar prištevate med olikano mladino.

"Če hočeš kaj biti, moraš znati deliti," pravi nekak latinski pregovor, ki se po pravici glasi: "Divide et impera!" Deliti moraš znati pri računstvu, pa tudi pri slovnici deliš soglasnike od samoglasnikov, razne vrste besed in stavkov, delitve čez glavo imaš v zemljepisju in zgodovini. Poljaki in drugi narodi so imeli od zemljepisne delitve velikansko škodo in tudi slovenskemu dečku in deklici se utrne solza, če se spomni nesrečne delitve svojega naroda v Evropi med Lahe, Nemce in Mažare. Toda delitev pa drugodi zopet mora biti; klobase in hlebca ne moreš pogoltniti kar celega, treba ju razdeliti. Mesar mora razdeliti vola in tele in pujsa; zato se bova lotila tudi midva s pogumom razdelitve onega živalstva, ker kar ga lazi in hodi in plava in riže in leta po tem božjem svetu. Gotovo se bo zdelo tudi tebi, kakor se zdí meni, najbolj naravno, ako razdeliva živali v take, ki žro druge in v take, ki se dajo drugim požirati; za zgled si vzemi leva in pa pečeno pišče.

So pa tudi živalce, ki niti same drugih ne hrustajo, saj v navadnih, poštenih časih ne, pa jih tudi ti ne poželiš na krožnik; pravimo jim osli, psi, ko-nji, podgane in podobna svojati, ki pa dobi ob vojski, kot je bila na primer od leta 1914 do 1918 prav dober, aromatičen okus, kar ti lahko izprica tvoj mladi tovariš, ki je obojeval v Parizu ob času, ko so ga oblegali Nemci. Med te nevtralne živali, ki niso ne ptič ne miš in torej pravzaprav niti ne spadajo v zoologijo, prištevaj lahko še druge domače trpine, ki nam vsojijo, če jih zaprežemo, prenašajo tovore, čuvalo hiše ali pa lenarijo in se dolgočasijo po menažarijah in zooloških vrto-vih.

Toda, ljubi moj mladi prijatelj, ne smem ti zamolčati, da je znanost odrastlih ljudi že davno opustila to tako enostavno razdelitev živali, ki se mlademu fantiču ponuja kar sama. Že stari sivolasi francoski učenjak Cuvier, ki je bil zaveden katoličan, je po svojem rojstvu leta 1769 in gotovo že pred svojo smrtjo v Parizu, leta 1832, razdelil živali v štiri glavne skupine, kot bi stale na štirih stopnjicah, druga vrhu druge, vsaka popolnejša od prednjice. Te štiri stranke živalstva so se imenovale: zvezdaši, mehkužci, členonožci in vretenčarji.

K zvezdašem (radiata po latinsko), spadajo razun nezanimivih morskih zvezd in ježkov razni glavni zvezdoznanci (astronomi), pa tudi prižigalci svetilk in električnih žarnic, da ne pozabimo koristnih brzgalnic ognjegasev, ki sipajo v krasnih žarkih, zato radiata (radius je žarek), vodo na nepoklicane plamene, pa tudi onih, s katerimi škrepijo vinogradsko trto zoper pogubno peronospero ali trtno plesenj.

Med mehkužce najraje prištevava štrigalice; med členkarje pa bi lahko prištevata tudi po-

dagriste ali kosto bolnike, ki čutijo ob vsaki izpremembi vremena hude bolečine v členkih, pa tudi one zverine, ki pišejo dobre in slabe članke za časopise.

K vretenčarjem spadajo na kopnem zlasti predice, pa tudi tkalci in pletilke, bolj redki so vrtničarji na morju in se imenujejo tamkaj "cikloni" in "tornados," če pa zajdejo v afriško Saharo pa prepišejo f afriško v "trombe," te izdelujejo velikanske peščene, njeni morski tovariši pa vodne "vrtnice. Nek šaljivec Oken je rekel: "Ako primerjamo živali s človekom, seveda samo po telesu, potem so živali nekaki otroci, mnogo izmed njih celo prav nezreli otroci."

Po tem bi lahko razdelili ves živalski svet v dve glavni pokrajini:

A. V vretenčarje in B. v brezvretenčarje. Tu se lahko iznova prepišeš, kako važna je delitev, ker se kar ne moremo ločiti od nje.

A. Vretenčarji so lahko:

1. sesalci, ki imajo toplo kri v žilah, dihaajo s pljuči, časih kot z mehovi, v srcu pa imajo po dve dvorani, kakor pri nas dve zbornici poslancev. Mesto žile rabijo v mladosti seske.

2. Ptice imajo še bolj vročo kri, posebno petelini in purani, pljuči tudi niso izgubili, lahko pa si naležejo jajec, kolikor hočejo in večina se ne vozi več z avtomobilom, kot na primer afriški noj ali indijski kazvar, ampak se raje poslužuje aeroplana.

3. Krkoni ali dvoživke (amfibije) se kopljejo najraje v vodi, kakor ti v vročem poletju, gredo pa tudi na deželo, oziroma žaba na kopno, kakor bogati ljudje, če imajo dovolj pod palcem.

4. Ribe; pravimo jim tako, ker žive edino le v vodi in na krožniku ter jih love ribiči, uživa pa rada gospoda.

Med temi vretenčarji razpadajo sesalci radi v razne družine, namreč:

1. v družino binanov (bis-dve, mames-roka), ki igrajo na harmonij z obema rokama, kot organist in drugi ljudje.

2. v kvadrumane ali opice, ki bi lahko igrale klavir z vsemi štirimi; treba bi jim bilo samo naučiti se te lepe umetnosti.

3. v pehutarje ali netopirje, med katere je pa zašel Bogšved, po kakšni zmoti tudi indijski leteči pes "kalong" in južno-ameriški vampir. S temi prhutarji pa nikakor ne smeš zamenjavati drugih tudi zletavih bitij, kakor na primer metuljev in vihravih studentov.

4. v roparje; to so sesalci, ki žive ob ropu, tatvini, oderuštvi in podobnih zločinih.

5. v vrečarje, ki so živeli že v starodavnih časih po vsem svetu, danes pa žive kot kengurji edino le še po Avstraliji, njihovi ostanki pa so ostali še po vsej okrogli zemlji kot bankirji in milijonarji.

6. v brezrobe, kakršni so razni južno-ameriški lenivci in mravljinčarji, pa tudi vsi tisti, ki nimajo nič, ali pa k večjem ponarejene zobe.

7. v gledalce, ki se znajo iz vsake zagate gladko izrezati; to torej niso samo miši in veverice in ribniški polh, ampak tudi raznovrstni lisjaki v kožuhi ali brez njega.

Druga "sesalska svojati" ima namesto lepo osnaženih nohtov na praih nečedne parklje, kot na primer voli in svinje ali pa

celo kopita, s katerimi krepkeje povdarja svojo voljo kot najboritejši dečak s svojimi kremp-lji, zato bo najlepše, ako se ž njo ne pečemo bližje.

Omenili bi med sesalce še čudne kite ali some, ki ne prebivajo samo v globlini morja, ampak tudi v vroči Afriki; odkod bi bila sicer tamošnja Somali dežela?

Brezvretenčarji še mnogo raje razpadajo nego vretenčarji, četudi jih delimo samo v štiri glavne skupine: v žuželke, mehkužce, črve in praživalce.

Četudi imajo te živalce brez vretenec veliko večino na zemlji, so vendar tako majhne in neokusne, da se ne izplača pisati o njih debele knjige. Mnogo več zanimanja vzbujajo vretenčarji, zato smo se najprvo pogovorili o njih.

Janko Polak:
USPAVANKA.

Dete moje, srček zlati,
spavaj mirno in sladko:
tebe ziblje tvoja mati,
ki te ljubi presrečno!

Dete moje, srček zlati,
Bog ti pošlji sladek san!
Daj ti nočko vso prespati,
da vzbudi te šele dan.

Dete moje, srček zlati,
lahko noč in Bog s teboj!
Angel božji, šel krilati,
naj bo v temi varih tvoj!

J. G.:

V JESENI.

Tiho čez polje zeleno
pesem težka je zavela,
in tak mirna prej poljana
v strahu vsa je zadrhtela ...

Stresnile so se cvetlica,
cvetje svoje pripognile
in v trepetu pred poginom
grenke solze potočile.

Milo plaka vsa poljana,
in nebo temno razpeto
ji pošilja drobnih kapljic —
svetlih biserov nešteto.

In pri tem pogledu tožnem
v dušo lega mi tesnoba,
bridka žalost me objema:
spet korak sam bliže groba.

Napačno razumevanje.

Izven mesta je srečal trgovca
svojega prijatelja mizarja, ki
je komaj stopical pod težo šestih zastarelih oken.

"Kam pa greš s temi okni?"
"V mesto kam, ali ne veš, da
je danes velika slavnost?"

"No in kaj misliš storiti s to
kramo tamkaj?"

"Prodati jih hočem; saj je
bilo v listih napisano, da se ob
takih slavnostih plača za vsako
okno po 50 lir."

To je pa drugo.

Poštni uradnik vpraša svojega
prijatelja bančnega uradnika,
čemu toliko tekanja na polji-
cijo, pošto in vse strani.

Bančni uradnik: "Je že šest
mesecev od tega, da išče naša
banka blagajnika."

Poštni uradnik: "Kaj pri tej
brezposelnosti niste v stanu
najti blagajnika?"

Bančni uradnik: "Na ...
banka bi rada našla tistega bla-
gajnika, ki je pred šestimi me-
seci ušel z denarjem."

V šoli.

Učitelj: "Pepček, zakaj sem
te imenoval malo prej malega
tepeca?"

Pepček: "Zato, ker nisem
tako velik kakor vi!"

THE ATTRIBUTES OF THE CATHOLIC CHURCH.

God the Father, is the projector and founder of the Catholic Church; God the Son, her Redeemer; God the Holy Ghost, Her Sanctifier. The Blessed Virgin is her gem; the Angels are her protectors; the Saints her intercessors, the Patriarchs her stem, the Prophets her oracles, the Apostles her foundation, the Pope her visible head, the Cardinals her counsellors, the bishops her shepherds, the priests her voice, the Deacons her stewards, the Subdeacons her servants, the Martyrs her witnesses, the Doctors her light, the Confessors her support, the Religious Orders her succor, the Virgins her ornament, the Faithful her children.

Baptism is her cradle, Confirmation her strength, the Most Holy Sacrament of the Altar her food, Penance and Extreme Unction her remedies, Holy Order is the source of her jurisdiction, Matrimony her nursery. The Ten Commandments of God are her walls, her own precepts her ramparts, the Evangelical Counsels her outworks. The Body of Jesus Christ is her treasure, Infalibility her characteristic, the Gospel her warrant, Unity her privilege, Holiness her brightness, Universality her zeal, the Holy Scripture her proof, Tradition her solidity. The Councils are her heralds, Truth is her rule, Meekness her spirit, Zeal her spring, Prayer her shield, Patience her victory, Faith her gate, Hope her progress, Charity her consummation.

The Grace of our Savior is her riches, Chastity her bloom, Justice her beauty, Prudence her eye, Fortitude her arm, Temperance her body. The Just are her joy, Sin her horror, Sinners her object of compassion, the Heterodox her sorrow, the Jews her unsuspecting witnesses, the Conversion of all the constant subject of her sighs and prayers to God. The perseverance of her members is her desire, the Glorification of God her aim, the Most Holy Trinity the object of her adoration, the Man-God her sacrifice, the Ceremonies her adornment. The earth is her exile, the Cross her portion, Heaven her term.

Scandals are her grief, Penance her comfort, Indulgences her liberality. Jesus Christ is her Spouse, his presence, her glory. The end of the world is the day of her coronation. Her combat is on the earth, her sufferings are in purgatory, and her triumph is in heaven. Am I a living member of this Church? Am I her joy? If I but join divine love to my divine faith, and fervor in the love of my God, ah! sweet Jesus, grant me thy gracious assistance, and grant it to me until my end.

THE CITY OF MARY.

In the heart of the Pyrenees in the south of France, has rested for centuries a little village, at the base of the old feudal Castle of Lourdes, that battled successfully for the Faith in the days of the Saracens, and held its own right royally for France in the wars with the Plantagenets.

On a bright wintry morning in February, 1856, a frail, delicate, innocent little shepherdess, scarcely fourteen years old, went to gather a bundle of the dry twigs that the mountain winds had blown from the forest trees in front of a sort of grotto in the rocks of Massabielle, just outside this medieval village of Lourdes — when suddenly the little shepherdess, Bernadette, was surprised by the rushing sound of a mighty wind; and with this

sound there appeared in a rustic niche above the grotto a woman of surpassing loveliness, surrounded and enveloped by a superhuman light. There was nothing vague in her appearance. Of middle stature and graceful form, she was a human being, differing from a human body of her supreme loveliness. While all the features portrayed the tender, enchanting delicacy of youth, they bore upon them the stamp of eternity. Mingled, but without disturbing their harmony, were the successive and distinct beauties of the four seasons of human life; the innocent candor of the child, the transparent purity of the virgin, the tender seriousness of the highest maternity — so blended as not to mar the effect of each in this marvellous type of youthful womanhood.

Her garments were white as the stainless mountain snow. Her robe, long and trailing, fell in graceful folds around her, but so disposed that her feet were seen resting on the rock and lightly pressing the branches of the wild rose that grew there. On each of them lay a rose. In front, a girdle blue as the heavens fell in two long bands. Behind, a white veil, wound round her head and enveloping in its ample folds her shoulders and the upper part of her arms, descended as far as the hem of her robe. A chaplet, with beads as white as drops of milk, strung on a chain of the golden hue of harvest, hung from her hands, which were fervently clasped. The beads of the chaplet glided one after the other through her fingers.

With a grave and sweet gesture, she made the Sign of the Cross; and the hand of Bernadette, as if invisibly lifted up, made the Sacred Sign at the same moment. The child — dazzled, fascinated, her eyes fixed on this celestial apparition — fervently recited her beads. When she had finished, the radiant Virgin disappeared.

During the succeeding weeks this celestial vision appeared on different occasions, always enveloped by the same light of transcendent brilliancy. At one visit she said to the child: "I promise to render you happy, not in this world, but in the next." At another time, when her beautiful face seemed veiled with sorrow, Bernadette asked: "What is the sorrow you feel? What must be done?" She answered: "Pray for sinners!"

An she repeated several times "Penance! Penance!" Again, when she told Bernadette to drink of the water of the fountain, there on the dry spot indicated gushed forth the fountain whose waters have cured thousands. On still another occasion she said:

"Go to the priests and tell them to build me a chapel on this spot. I wish processions to be organized and many to come here."

Nigh half a century has passed since these celestial visitations in the obscure little village at the base of the old feudal Castle of Lourdes, where for ages it had rested with scarce a sound from the busy outer world to break its repose. To-day it stands illustrious among the cities of the earth. There all human prudence and worldly wisdom have been confounded. The barren rocks of Massabielle have been glorified by a splendid basilica built by the faith and love of countless pilgrims from every part of the known world. Here, during the greater part of the year, at its thirty-nine altars, Masses are offered from early dawn to noonday. Millions of devout souls, attending the pilgrimages from every quarter of the Old World

and the New, have knelt at the Grotto and implored and obtained cures, physical or spiritual, through the powerful assistance of the Immaculate Mother of God; while by hundreds of thousands may be numbered those who have gone individually or in private parties to ask the aid of the Mother of God, the Comforter of the Afflicted.

Such are a few of the wonders that have rendered the "City of Mary" famous above all others. No other resembles it. It speaks but of God and His Holy Mother. The marvels of Lourdes have been the ready response of the Immaculate Virgin to the promulgation of her unique privilege by her client Pontiff, Pius IX.

Golden Wreath for the Month of Mary—

THE GUARDIAN ANGEL.

By Rev. F. W. Fuber.

Dear Angel! ever at my side,
How loving must thou be,
To leave thy home in heaven
to guard
A guilty wretch like me.

Thy beautiful and shining face
I see not, though so near;
The sweetness of thy soft low voice
I am too deaf to hear.

I cannot feel thee touch my hand
With pressure light and mild,
To check me, as my mother did
When I was but a child.

But I have felt thee in my thoughts
Fighting with sin for me;
And when my heart loves God,
I know
The sweetness is from thee.

And when, dear Spirit, I kneel down
Morning and night to prayer,
Something there is within my heart
Which tells me thou art there.
Which tells me thou art there.

Yes! when I pray thou prayest, too,
Thy prayer is all for me;
But when I sleep, thou sleepest not,
But watchest patiently.

But most of all I feel thee near,
When, from the good priest's feet,
I go absolved, in fearless love,
Fresh toils and cares to meet.

And thou in life's last hour wilt bring
A fresh supply of grace,
And afterwards wilt let me kiss
Thy beautiful bright face.

Ah me! how lovely they must be
Whom God has glorified;
Yet one of them, O sweetest thought!
Is ever at my side.

Then, for thy sake, dear Angel! now
More humble will I be;
But I am weak, and when I fall,
Oh weary not of me:

O weary not, but love me still,
For Mary's sake, thy Queen;
She never tired of me, though I
Her worst of sons have been.

She will reward thee with a smile;
Thou know'st what it is worth.
For Mary's smiles each day convert
The hardest hearts on earth.

Then love me, love me, Angel dear!
And I will love thee more;
And help me, when my soul is cast
Upon the eternal shore.

Hints concerning the Rosary.
It is not the correct thing:
To buy a Rosary and neglect

to have it blessed at once.

To neglect to obtain certain indulgences when the opportunity offers.

To neglect to repair one's Rosary, or to get a new one when broken.

To omit to carry a Blessed Rosary on one's person.

To be ashamed to carry a Rosary or to recite it with others in common.

To imagine that the Rosary is a form of prayer for the use of the old people or those not able to read.

THE SPIRITUAL CLOCK.

The clock strikes one. There is but one God, one Lord, one Creator, one Redeemer. Only one chance to love and serve Him. Only one chance to save my precious soul.

The clock strikes two. There are two great Commandments. Thou shalt love the Lord thy God with thy whole heart, and with thy whole soul, and with thy whole mind. Thou shalt love thy neighbor as thyself. On these two Commandments dependeth the whole law and the prophets, says St. Matthew. Two things are demanded of us: Avoid evil — do good, and in accordance with our actions one of two eternal states will be ours.

Coach: "You need exercise. Why don't you try your hand at skating?"

Player: "Impossible. But I may try my feet at it."

The soul of the child is to be educated with a view to its becoming the temple of God.
St. Theresa.

Brain Teasers

Answers to Brain Teasers published in the October issue:

I.
The Cattle dealer sold the horses at \$24 each and the mules at \$12 each.

II.
The cost of suit was: the coat \$22, the trousers \$11 and the vest \$7.

III.
A Peculiar Will. Each family received \$56.

I.
Time of a day.
A man inquiring the time of day was told that the hour and minute hands were together between 4 and 5 afternoon. What was the time?

II.
Selling fruit.
A peddler selling pears at 2 cents, and oranges at 3 cents, refused to sell the whole lot at two for 5 cents, saying that he would lose 10 cents, but he admitted that if he had double the number of pears, he would accept the offer, and make 10 cents thereby. How many of each kind of fruit did he have?

III.
The Train boys and the Apples.
Two train boys approach a man on a train to sell him some apples. They each had 30 apples; one selling two for 1 cent and the other selling three for 1 cent. The traveling man said "Now, if I buy 1 cents worth from each of you, I would get five apples for the 2 cents, so why not put all the apples in one basket, and sell five for 2 cents."

"No," said one of the train boys, "we would lose. My partner sell two apples for 1 cent, and will receive 15 cents for his 30 apples. I sell three apples for 1 cent and receive 10 cents for 30 apples. Together we receive 25 cents for the 60 apples; if we sell 60 apples at the rate of five for 2 cents, we would only receive 24 cents, or a loss of 1 cent." Where does the loss come in?

Mail your answer and very new "Brain Teaser" to the Editor of "Little Angel," 555 So. 3rd St., St. Louis, Mo.

LIFE AND LABORS
OF
Rt. Rev. FREDERIC BARAGA,
First Bishop of Marquette, Mich.
TO WHICH ARE ADDED SHORT
SKETCHES OF THE LIVES AND LABORS OF OTHER INDIAN MISSIONARIES OF THE NORTHWEST.
BY
P. CHRYSOSTOMUS VERWYST,
O. F. M.,
OF LOS ANGELES, CAL.

His first baptism was that of a Pottawatami child, whom he named Francis, having likely baptized him on St. Francis day, October the 4th. The child died after two days, "the first fraud of this mission."

At the head of the bay were two large villages, the one inhabited by Hurons, and the other by Ottawas. The mission was called, "The Mission of the Holy Ghost." It was located between those two villages. There were, moreover, scattering villages and hamlets along the western shore of the bay, inhabited by bands of Illinois, Pottawatamies, Sacs, Foxes and other tribes. These poor people had been driven westward by the fierce Iroquois about the middle of the seventeenth century. They lived in peace and security at this western end of Lake Superior for about twenty years. But having foolishly made war on the powerful Sioux, and been defeated, they were obliged to leave in 1670-1671. Some of them went to live on Manitoulin Island, in Lake Huron; others at Mackinac; others again at the head and on the shores of Green Bay.

During the three and a half years that Father Allouez spent with them at Chequamegon Bay, he baptized about five hundred adults and children. In the spring of 1669 he went to Quebec and was succeeded by father James Marquette, who arrived at the same bay on the 13th of September, 1669. This pious missionary, the famed discoverer of the Mississippi, labored there, but not with great success on account of the war excitement, until the spring of 1671, when the war between the Sioux in Minnesota, and the Hurons, Ottawas and other tribes in Wisconsin, broke up the mission. From the above-mentioned date till 1835 there is no account of any Catholic missionary laboring on the shores of Lake Superior. In 1835, Father Baraga founded the mission of St. Joseph on La Pointe Island, and so revived, it may be said, the ancient mission of Allouez and Marquette at the head of Chequamegon Bay.

After Father Allouez's return from Quebec in 1669, he went to Green Bay to found at the head of that bay a new mission. He departed with two Indians in a birch canoe from Sault Ste. Marie on the 3rd of November, and after suffering many hardships and much cold, he arrived at the head of Green Bay on the 2nd of December, 1669. He said holy Mass on December the 3rd, feast of St. Francis Xavier, with all possible solemnity, and dedicated to that great saint the mission he was establishing. This indefatigable missionary may be justly called the ancient Indian Apostle of Wisconsin, for he was the founder of all the principal missions within its borders. He founded St. Michael's Mission among the Menominees, that of St. Mark among the Foxes, and Kickapoos; besides other stations on the eastern shore of Green Bay, among the Winnebagoes, Pottawatamis, and Sacs. He also labored with great zeal in Illinois and died

ing the tribe that the debaucheries of the young people ought to be stopped, and that Christian girls should never be allowed to be present at these dances. To satisfy the woman, the dance was changed into a child's play, but this did not prevent her from dying before daybreak.

"The extreme danger in which a young man lay sick induced the medicine-man to say he would invoke the devil by means of very extraordinary superstitious performances. The Christians made no invocation whatever. Only the medicine-man and the patient did so. The latter was made to walk over large fires, which had been lighted in all the wigwams. They say that he did not feel the heat of those fires, although his body had been anointed with oil for five or six days. Men, women and children ran from wigwam to wigwam, proposing, as an enigma, anything they had in their minds, and the one who guessed it was very well satisfied to receive whatever he was looking for. I prevented them from practicing the indecencies, in which they are in the habit of indulging at the end of these devil-sick. I think they will not return to them again, as the sick man died shortly after.

"The Kiskakong tribe, which for three years had refused to receive the Gospel announced to them by Father Allouez, finally resolved in the autumn of the year 1668 to obey God. This resolution was taken in a council and made known to the Father, who was obliged to winter with them for the fourth time, in order to instruct and baptize them. The headmen of the tribe declare themselves Christians, and in order to attend to them, the Father (Allouez) having gone to another mission, the charge of this one was given to me, which charge I took up in the month of September of the year 1669.

"All the Christians were in the fields at that time, harvesting their Indian corn. They listened to me with pleasure, when I told them that I had come to La Pointe merely through consideration for them and the Hurons; that they never would be abandoned, but would be cherished above all other tribes, and would henceforth form one nation with the French. I had the consolation of seeing their love for religion, and how much they appreciated their being Christians. I baptized the newly-born children and visited the old men, all of whom I found well disposed. The chief had allowed a dog to be attached to a pole near his wigwam, which is a kind of sacrifice to the sun. I told him that it was not right and he immediately took it down himself.

"A sick man, who had been instructed but not yet baptized, begged me to grant him this grace, or to stay near him, because he did not wish to employ the medicine-man to get cured, and feared the fire of hell. I prepared him for Baptism. I was often in his wigwam and the joy my visit caused him partly restored him to health. He thanked me for the care I had taken of him and shortly after, saying I had restored him to life, he made me a present of a slave, who had been brought to him from the Illinois two or three months before.

The copper cent of 1793 was the first coin minted. The coinage act of April 2, 1792, established the first mint, which was located at Philadelphia. Silver dollars came into use in 1794, gold eagles in 1795 and double eagles (\$20 gold pieces) in 1849.

PAGLAVCI.

Fr. Pengov po K. Ewaldu.

Bilo je proti koncu sušca.

St. Viški otroci so pospravili drsalko do prihodnjega leta, kajti led se je bil povsodi raztopil. Tudi aneg se je raztaljal in polnil jarke do vrha. Le tu in tam v senci gostega grmovja si še našel majhen ostanek, pa tudi ta je bil že tako neznačen in zamazan, da se nihče ni zmenil zanj.

In travica se je jela sramovati, ker je bila tako po japonsko rumena in je spravevala zemljo lipo pod seboj, da-li ne bo že skoro izdelana nova, zelena odeja. Previdno so odpirale vijolice svoja očesa, vse drevje in grmičje pa se je trudilo hč in dan, da si priredi kar le moči lepo obleko za slovesni binkoštni praznik svetega Duha. Vedno bolj so se napenjali popki in nekega lepega dne zgubi agrasov grm (kosmato grozdčice) potrpljenje, razšopiri brstičje in se pahlja z majčkenimi zleznimi lističi, kakor bi ne mogel več prenašati vročine.

In solnce se je pokukavalo vsaki trenutek izmed podečih se oblakov in klicalo zemlji:

"Že prihajam! Že prihajam! Le pridno zastavljajte, da bo vse izvršeno o pravem času."

Taistih misli je bil tudi škorec, ki gnezdi že mnogo let v podstrešni luknji največje hiše v Sloveniji, v Zavodu sv. Stanislava, danes pa je sedel ob robu šentvitskega gozda in hrepenel nečesa pričakovati. Mrzlo je bilo še, posebno po noči in tudi hrane je bilo še tako pičlo, da je bilo kaj. Toda naš prijatelj pride raje mesec prekmalu iz juga nego en dan prepozno. Osmukoval se je in značil, stekal svoj kljun v zrak in poizkušal svojo flavto, samo, da bi se ohranil pri dobri volji. Ko se je na navelič lastne godbe, je nagnil po strani črno glavico, zapri oči in prisluskoval mrmranju vodice, ki je curčljala mimo njega v jarku.

"Le prepevaj," je govoril. "O le korajžno ščebeljaj! Tvoja ura je, dokler ne pride poletje. Takrat pa se posušiš in omeniš, a potem pride naš čas! Tedaj bodo dnevi polni solčnih žarkov in travnik poln glist in moje gnezdo polno sladkih otročičev."

"O seveda," se oglasi nekaj poleg njega. "Komur da Bog otroke, temu priloži tudi skrbi."

Naš škorec se ozre okoli in odkrije precej veliko rumenka-sto-rjavo žabo — ime ji je bilo Sekulja ali tudi Hrženica — ki je strmela vanj s svojimi turboznimi očmi.

"Bog živi," pozdravi škorec po orlovsko. "Veselo vigrad! Toda kje si dobila pravico, izražati take žalostne nazore? Seveda je polne roke dela, kadar je gnezdo polno. Malčki so pač lačni in kričijo na vse grlo in trd delovni dan imaš za seboj, če si jim zamašil usta. Toda na drugi strani je pa vendarle tudi lepo, če sedi zvečer pri gnezdu in prepevaš. Ali mi ne potrdiš tega?"

"Jaz pravim kvak!" reče žaba slabe volje.

Škorec se naredi, kot da tega ni bil slišal in mirno nadaljuje: "Se lepše pa je, ko otroci nekoliko odrastejo in spregledajo — dobijo krlica in repek — in potem jih učimo letati in loviti črve."

"Kva, kva, kva!" je zakričala žaba in napravila tri velikanke skoke.

"Ne vem, kaj hočeš povedati s svojim 'kva,'" pravi škorec, "toda beseda se ališ zelo neuljudno."

Predno se izgovori, se je bila žaba že skokoma prekopicnila v jarek. Stanila je prednji nogi k sebi, z zadnjimi bedri pa je razkazovala svojo silno umetnost v plavanju. Tri do štiri-krat je plavala sem in tja, nato je zopet skočila na breg, se vnela na staro mesto poleg škorca

in strmela melaholično (žalostno) v zrak.

Škorec je piskal "piano" kratek napev predse, nato pa znil: "Ali ti je to kaj pomagalo? Zdiš se mi precej vročerkvi, in to je budalost. Življenja ne smeš jemati tako tragično (teško). Povej mi rajši, kaj ti dela skrbi. Časih je dobro, če si človek, čem reči žabon, olajša srce in meni je dolgčas."

"Vi bi me niti ne razumeli, ko bi vam hotela pripovedovati," je odgovarjala Sekulja. "Taki gosposki ptici se niti ne sanja ne o razmerah, kakršne so naše. Vi imate lepo, toplo gnezdo in lahko vzgajate svoje otroke v pošteno ljudi. Pri nas je drugače. Jaz sploh nimam gnezda, moji mladiči morajo biti zadovoljni z mrzlo kopeljo."

"Kaj, gnezda da nimajo?" se čudi škorec. "I kam pa ležeš potem svoja jajca?"

"Tu noter!" odvrne žaba in in pokaže na jarek.

"V vodo?"

"I seveda," pritrjuje Hrženica. "Sicer pa to ni nič posebnega. Moja jajčeca nimajo tako trde lupine kakor vaša, in če bi jih pokladala na zemljo, bi se takoj posušila in poginila."

"Ali znajo mar tvoji otroci plavati — precej ob rojstvu?"

"Hvala Bogu, da — to pa znajo," odvrne žaba. "To je že stara dedičina naše družine. Toda sicer so pa taki nepridipravi, da bi si od samih skrbri in žalosti najraje vzela življenje."

"I kaj, šmentano pa vendar počno?" vprašuje škorec.

"Pojte in pogledajte sami!" odvrne žaba.

Skakljala je vzdolž ob jarku, škorec pa se je sprehajal zanj; kajti bil je radoveden in mudilo se mu je o tem letnem času tudi ni prav nič. Ko dospeta do mesta, kjer se širi jarek v majhen bajerček, tih in prizor kot ogledalo, se ustavi Sekulja.

V vodi je bila cela vojska premakljenih živalic, ki so plovile semtertje in pipale (cukale) vodne rastline, posebno nežne algrice. Nog niso imele, zato pa debele, napete trebuške in dolge, s plavuticami obrobljene repke. Najljaki bi jih še primerjali s kroglicami, ki jim je bil nekdo prilepil ribje repke, a vsaki strani glave pa so imele čuden, majhen čopek, s katerim so pahljale v vodi.

Mati Hrženica je gledala obupnega pogleda na škorca, a ni zinita besede.

"Glejte, glejte!" je govoril škorec in mlevkal včasno z jezikom. "Ti mali srakoperji so videti v resnici na vso moč okusni. Bog si ga vedi, kakšen okus neki imajo. To so pač ribice."

"Ne vem, kaj da so," odgovori žaba. "Toda prišli so iz mojih jajec in ne vrjame, da bi bili imeli v naši družini, kdaj ribe za članice."

"Čakaj za trenutek," pravi škorec globoko zamisljen. "Svoje dni sem bil slišal nekaj o tem, toda se žal ne morem več natančno spomniti tega. Samo toliko vem, da postanejo iz njih nekoč še pošteno žabe. Ko se jim malo odbrusijo rožički, doživijo še veselje nad njimi."

"I seveda — morajo si odbrusiti še prav mnogo reči, predno morejo postati prave pravice žabe," meni Sekulja. "Že rep sam — ali je mari že videl kdo žabo z repom? In potem njihov želodec! Saj lahko vidite skozi kožo vse črevesje. In potem, kaj jim pravzaprav benglja okoli vratu — in konec, kje so njihove noge? Kako abotno se potepajo tukaj v vodi okrog in žro travo in drugo neumno ropotijo, okoli in okoli pa kar mrgoli najkrajnejših žužkov! Bog si ga vdi, kaj da sam zagrešila, da me kaznuje s takimi hajduškimi otroki!"

Sekulja jame glasno tuliti, in škorec je že hotel zbežati s kraja žalosti, kajti za take reči on nima nobenega smisla. V tem trenutku pa skoči žaba z vrel-

kim skokom v jarek, plava h kamnu, ki je moel nekoliko nad vodno gladino in spleza nanj.

"Tukaj je prismojena starica," si začne klicati premahljaj malčki. "Halo, vkup uboga gmajna, še bomo enkrat do sita naenajali."

In režali so se vsi, da so se jim tresli trebuški in si švigali repki vskrižem. Potem so plavali okoli kamna in peli na vse grlo pesem, pa kaj pravim "pesem," to je bil grd pamflet v narodnih kiticah, ki jih, ne marajo ponoviti in tako skazati čast zločestim in nevaležnim otročjem. Norčevali so se iz uboge starke in njenih betešnih, počasnih beder, povzdigovali pa nad zvezde svoje gibčne udke in njihove plavalске spretnosti. In še ponavljali so svojo neuljudno pesem, da se stari Hrženici polivale solze ovenela lica.

"Tukaj lahko vidite sami," je rekla obrniviš se k škorcju, "tako govore z rodno materjo."

"E-e," je menil škorec zategnjeno. "To ni kaj prida lepo."

Male živali so plavale sedaj po jarku navzdol. Ko je bila Sekulja osušila svoje solze in se nekoliko umirila, je opazila, da je bil od vseh mladičev zaostal samo eden, ki je stal v vodi, ravno pod kamnom in mahljaj z repkom okoli sebe.

"Fej te bodi, sramuj se!" je zakričala žaba, "kaj stojiš tukaj in zasmehuješ svojo mater! Vi ste pač lepa družica pobalij nov."

"I kaj pa čemo?" odgovori mladič. "Saj smo vendar paglavci! Potem ne moreš zahtevati, da bi znali na pamet rajnega Aleševca 'Kako sem se jaz likal.'"

"Ha, le počakaj, da te primem za ušesa, ti zijale!" se je togotila žaba. "Niti pošteno ime tvojih starišev ti ni dobro dovolj."

Paglavci so plaval parkrat okoli in cukal vodno rastlino. Nato pa zopet obstane pred kamnom in reče: "Vedno rohiš in zmerjaš, kakor bi se bilo Bog ve kaj zgodilo. Meni ne gre v glavo, čemu da uganjaš tak vrišč, stara žabja babica! Ali se na noben način ne moreš več spomniti, da si bila ti tudi mlada svoje dni?"

"O, pa kako dobro!" odvrne starka jezno. "V mojih mladih letih smo imeli vse drugačne pojme o lepim mamica in spo-dobnosti, kot pa jih imaš danes ti, nespamtna goska. Ko sem bila jaz otrok, bi mi nikoli ne bilo prišlo na misel dirjati po vodi s tako šaro okoli vratu, kot jo imaš ti."

"O tem meni ni ničesar znane," je rekel paglavec in veselo mahljaj s čopički, nad kojimi se je ujedala starka. "Ali niso lepi? Sicer so pa to moje škrge. Brez njih bi jaz ravno tako ne mogel dihati, kakor ti ne brez svojih pljuč."

Stara Hrženica je kar trepetala od jeze.

"Tako... torej škrge si si omislil, ti nezreli ptič! In dragocen, dolg repek po vrhu, da z njim mahljaš kot kak pesek! Da bi si pa oskrbel pošteno nogo, tega ti nič ni mar?"

"Kaj naj počnem z nogami?" vpraša paglavec malomarno.

"Ti jih morda že rabiš, da skačeš z njimi po kopnem. Jaz pa raje plavam in v ta namen rabim svoj rep; tega je danes že treba imeti, ker je moderno. S staro, počasno modo ne pridem nikamor naprej. Računati moramo pač vsi z napredujočo kulturo (omiko)."

"Bog se usmili!" je zdihovala uboga Sekulja. Sklenila je prednje lakti preko prsi in gledala bolesto prosto nebu.

"Sicer se mi bo pa težko posrečilo pripraviti te do prave pameti," je nadaljeval paglavec resno, "ti vsega tega ne razumeš, tvoj čas je pri kraju. Spominjaj se samo tega, da si me ti sama spravila na svet, zato me moraš pa tudi vzeti za dobro takšnega, kakršn pač sem."

S temi besedami se poslovila. Sekulja se vrne nazaj na rob jarka in se vsede poleg škorca, ki niti ni vedel, kako naj bi jo potolažil. Zato je piskal lahno na flavto in rekel: "Zdaj prihaja spomlad in potem bo vse dobro, ko pride, boš le videla. Kje pa si bila po zimi?"

"Sedela sem na dnu mlinskega bajerja v luknji," odvrne žaba.

"Tako? Potem ni čudno, če si postala nekoliko težkomišelnost in klaverna," meni škorec. "Raje bi potovala. To osveži srce in dušo."

"Za božjo voljo, kaj pa mislite?" odgovori Sekulja. "Jaz — a svojo figuro — da bi potovala! Jaz sem ustvarjena za ljubi mir. Če le preskačem ta-le travnik, še čutim pošteno to v zadnjih bedrih."

Škorec odleti. Žaba izproži pezik kot dolgo lepko loputico iz ust in vlovil vanj muho, ki je sedela na listu in ni ničesar mislila. To je pohrustala, nato pa se znova vstopila v svoja žalostna premišljevanja...

Škorec je imel zdaj mnogo opraviti s svojim gnezdom. To si je bil izbral letos v letni škri-njici, ki jih je bil dal razobesiti g. ekonom po parku Zavoda sv. Stanislava; treba ga je bilo še zblazinčiti in mehko nastlati. Da je bil blizu časa, ko bo treba leči jajca, to je lahko opazil naš škorec — saj je bila samica! — časih je prihajala tako tesno — parkrat je celo jokala, četudi ni vedela, zakaj.

Tu ji pride naenkrat na misel uboga Hrženica, ki je vže dolgo ni bila videla. Zletela je na rob znanega jarka pod hribom in je poklicala po nečem.

"Tukaj sem, tukaj sem!" zakliče žaba.

"Kaj se pravi to?" vpraša ga škorec. "Se vedno na istem mestu? Kako je kaj s tvojimi otroki? Zdaj sem jaz sama na vrsti, zato sem se spomnila na te."

"To je bilo lepo od vas," odvrne Sekulja. "Hvala vam lepa. Zdaj gledam življenje že nekoliko jasnejših lic."

"Kako neki to?" vprašuje škorcevka.

Zaba ji pomigne blizu in skoči prav tesno k vodi.

"Poglejte seme!" ji reče.

Gospa škorec pogleda rado-vedno v jarek, v katerem je kar mrgolelo paglavcev. Plavalci so naokrog ravno tako veselo kot svoje dni, toda postali so bili mnogo večji. Tudi so imeli nekateri izmed njih najbrhkejšje, majhne zadnje nožice, ki si jih moreš misliti pri žabici — da, par večjih je kazalo celo že tudi prednje noge.

"Kaj ne," je menila Sekulja. "Zdaj so postali že nekaj bolj brumni? Res, da osijo še vedno grdi repek zadaj in ostudne šipe, ki jim bengljajo ob vratu. Toda zdaj človek vsaj lahko vidi, da te butičnice niso brez razuma. Tudi jaz se zdaj bolj premagujem in jih ne oštevam več toliko. Mislim si, da je pač najboljšje pustiti naravo v miru, da gre svojo pot. Poleg tega so pa te stvarce tudi presneto občutljive. Ko sem zadnjič hvalila enega izmed njih, češ, da ga vendar že pričinja srečavati pamet, se mi je smejal na glas in rekel, naj si pač nikari ne domišljujem, da bi hotel postati tudi on kdaj taka 'razsajoda vreča' kakor sem jaz. — Oja! otroci! otroci! Bog daj, da bi imeli vi več sreče pri njih nego jaz!"

"Hvala lepa," odvrne škorelja, "nemoremo domov in prav resnobno začeti."

Minulo je mnogo dni od tega razgovora; ga škorcevka je sedela vas ča v svoji lešeni vilji na brstu in gleda jajčeca, zato pa ni imela časa, da bi mislila na žabo. Ko pa je opazila, da se je dopolnil čas in vtegnejo mladiči priti zdaj zdaj na svet, poprosi moža, naj vendar zleti urno na jarkov breg in ponese tja njen pozdrav.

"Hrženica je tudi mati," je

reklala. "Neurečna starka je imela smolo s svojimi otroki. Prvo je, da ji iskajemo nekoliko sočutja."

Pripovedovala je soprogu vse, kar je bila doli ob jarku videla in slišala, in škorec je odletel tja. Pa naj je gledal še tako bistrostro doli v vodo, paglavec ni mogel najti. Jarek je bil še na pol suh, globoko doli v blatu se je plazila še stara, debela krastača.

Naenkrat zasliši na travniku quostan jarka orjašk vrišč.

"Kvak, kvak, kvak!" je kričalo vse navskriž neznanaka tolpa žab. Sredi njih v krogu je sedela stara žabja mati Sekulja, okoli nje pa so skakljali njeni otroci, ki so imeli zdaj vsi noge, ne pa nevščehnih škrič-nih šopkov ob glavi. Imeli so podobno prav ličnih, majhnih rjavih žabic, kojih vlažna koža se je svetila na soncu, in neprestano so kričale svoj kvak! Toda majhen kosce repka so vendar še nosili seboj izza mladosti, podobne malim dečkom, kadar prodajajo platno od zadaj.

"Za božjo voljo!" je svarila stara žaba. "Otroci imejte vendar pamet! Ne morem povedati, kako sem vas vesela. Boste videli, tudi malega nagravinega priveška zadaj se boste še izmabili in potem bo vse v najlepšem redu."

Nekaj mladih žabic se je vse lo tako, da ni bilo mogoče videti repka. Sklenile so glavice po strani in nežno gledale v stanko. "Me nimamo nič več repkov! Me smo resnične, prave žabe. Ljuba, mila mamica. Me nikoli nismo hotele biti kaj drugega."

Druga pa so iztezale, kolikor so le mogle, svoje repe in se grohotale starki, kot v prvem detinstvu.

"Budalost, stara žabovka!" so kričale. "Me še nismo postale žabe! Ali ne vidiš naših repov? Le nikar si ne vtepaš v glavo, da postajamo pametne, kakor praviš. Na to niti ne mislimo ne. Ostati hočemo vedno prosti, veseli in paglavci."

Stara Hrženica je oštevala in prosila, mladi pa so kričali, bil je nezasiščen spektakel. Škorec je zmajeval z glavo in odletel domov povedat soprogi, kar je bil videl.

"Nemirna družina je to," je prišel.

"Neurečna družina je to," je pridejala samica. Kakor hitro shodijo naši mali, jo gremo obiskat. Otrokom ne more škodovati, ako se ogledajo nekoliko po svetu. Potem bodo šele spomali, kako dobro in lagodno je njihovo življenje."

In ko so odprli mladi škorcevka in so znali že nekoliko leteti, je šla mati z njimi na travnik, da pozdravi staro žabo. Dolgo je morala iskati in klica-predno jo je našla pod velikim sivim kamnom.

"No," je rekla mati škorcelja, "tukaj sem zopet, kot vidiš. Kako se ti je kaj godilo? Kje so tvoji otroci?"

"O, ti so že davno od doma," odgovori Hrženica. "Porazkropili so se po vsem travniku in skrbje vsak zase."

"No, to je lepo," meni gospa škorcevka. "In kakšne so sedaj?"

"Hvala Gospodu Bogu," se zaasmehlja Sekulja. "to so vam najljubše žabice, ki sem jih kdaj videla. Skačejo in reglja-je kot stare. Boljših otrok bi si aploh želeli ne mogla."

"Finis coronat opus!" (Konec vrnica dela), se postavlja mati škorcelja z latinakim pregovorom, ki ga je večkrat čula skozi okno gimnazije, ob kateri je rasel njen rodni brst. "Če je konec dober, je vse dobro."

"Prav imate," prikimava žaba, "toda začetek je bil nekoliko težak, kakor je pa vsek. Ali mi boste verjeli — bilo je peka-ga dne, ko so bili popolnoma darasti, učeni ljudje pravijo, da je bila njihova preobrazba ali metafora dovršena, in je bil izgubljen rep in druga nepotrebna

navlaka, sem se hotela pogovoriti z njim o vseh teh rečeh. Pa so strmeli vame tako blodno in brezumno, kot da o vsem tem ne bi niti sanjali. Pa še smeja-li so se mi in mi niti niso pustili, da bi izgovorila do konca. Slednjih se celo posmeji eden izmed ted podrepanikov in mi pove v brk, da je vsega tega krivica najbrže moja slaba pedagogika (način vzgoje). Oni sami da svojim otrokom nikakor ne bodo dovolili takih norčavosti. — Prosim vas, ali niste bili priča, kako sem delala zanje iz vseh svojih moči, mislila zanje in jim pridigala pamet?"

"Da, da — nevaležnost je plačilo sveta," je odločila škorelja.

"No," je končala žaba, "ukloniti so morali trmasti tlak in to je glavna stvar. Po zimi bomo sedeli vsi skupaj v svojih luknjah na dnu bajerja in nihče ne bo mogel več spoznati na njih, kakšni razuzdanci da so bili v svoji mladosti."

Boj slabim knjigam.

V državi Massachusetts obstoja posebna družba pod imenom "New England Watch & Ward Society," koje naloga je, skrbeti, da ne prihajajo slabe in pohujšljive knjige in listi v označeno državo. Osobito pazi ta oblastveno dovoljena družba na mesečnike in revije. Pred nedavnim časom je bilo v Bostonu zaplenjenih 250.000 revij in mesečnikov ter vrnjenih v New York izdajateljem z opombo, da jih ne smejo več pošiljati v državo Massachusetts. Po predpisih označene družbe kaznen ne zadene izdajatelja, pač pa dotično osebo, ki tak slab list prodaja. V odboru te družbe je več učiteljev, časnikarjev, profesorjev in duhovnikov.

Največji kolodvorski prostor na svetu.

Začetkom oktobra, t. i. so v Winnipeg (Man.) Canada izročili prometu največji kolodvorski prostor na svetu, katerega lastuje Kanadska pacifiška železnica. Ker se ondi stegati dve glavni prog, je mogoče na označenem jardu ali kolodvorskem prostoru spraviti 12.699 vagonov; razdalja vseh kolodvorskah tračnic znaša 333 milj; število naprav za premikanje vagonov (svičev) znaša ondi 1.352. Poleg tega je več dovoznih poti za nakladanje in razkladanje blaga; te poti merijo skupaj šest milj dolžine in zavzemajo 38.726 štirjaških jardov tlaka iz granita. V jeseni, ko ondi nakladajo žito, se ga lahko dnevno izvozi do 6.000 vagonov.

IMAM V ZALOGI 28 NAD 12 LET

PRAVE LUBASOVE HARMONIKE

tri in štiri-krat, dva, tri in štirikrat, nemški in kranjsko ugašene kakor tudi kromatične in pa kovečke. Harmonike so najboljše dela in opremljene s zaporo za zaprti.

Imam v zalogi tudi še rabljene harmonike vsakovrstnih izdelkov po nizkih cenah.

ALOJS SKULJ,
323 Epillon Pl., Brooklyn, N. Y.

SVOJI K SVOJIMI!

Podpisani toplo priporočam rojakom Slovencem in bratom Hrvatom v Pueblo, Colo. svojo trgovino z obleko za moške in otroke; v zalogi imam tudi veliko izbero čevljev za ženske, sprejem tudi naročila za nove moške obleke po meri.

JOHN GERM,
Slovenski trgovec.
817 East C. St. Pueblo, Colo.

Prihranite nekaj od svojega zaslužka

vsak plačnil dan in vložite ga v našo varno in zanesljivo banko. Začuden boste kako hitro vaši prihranki rastejo in vrhu tega vam plačamo mi po 3% obresti dvakrat v letu ter iste prištevamo h glavnici. Vlagate lahko v našo banko prav tako zanesljivo kjer koli živite širom države, kakor če bi živeli v našem mestu. Pišite nam za pošneno in dobiti odgovor v svojem jeziku.

Ako držite denar doma, izpostavljen je raznim nevarnostim, kot tatovom in ognju in dostikrat se ga potrebi brez potrebe. Če ga imate pa na naši močni in zanesljivi banki, pa je denar vedno na varnem mestu; vendar se ga lahko dvigne ali deloma ali celoma kot ga kdo potrebuje.

Naša banka ima nad \$740.000 kapitala in rezervnega sklada, kar je znak varnosti za vaš denar.

Skupne denarne vloge pa presegajo čez 5 milijonov dolarjev.

JOLIET NATIONAL BANK
CHICAGO IN CLINTON STS. JOLIET, ILL.
Wm. Redmond, pred. Chas. G. Fearce, kasir.
Joseph Dunda, pomoč. kasir.

VAŠI POSLI — NAŠI POSLI

Kadar pošiljate denar v stari kraj, bodite v dinarjih, hrah, avstr. kronah, ali dolarjih, skrbite, da bodo Vaši posli — naši posli.

Kadar potujete v stari kraj, ali kateri od Vaših znancev, je najboljšje, da se obrnete na nas in Vaša skrb za vse potrebne listine in za udobno potovanje bo — naša skrb.

Kadar ste namenjeni dobiti kako osebo iz starega kraja, poverite celo zadevo nam in Vaše delo bo — naše delo.

Kadar vam je treba kake listine za stari kraj, ali kadar imate kak drug posel s stari krajem, ne pozabite se obrniti na nas in Vaše opravilo bo — naše opravilo.

Za vsa nadaljna pojasnila se obrnite na

Slovensko banko — Zakrajšek & Češark
70 — 9th AVE., NEW YORK, N. Y.

A. GRDINA in SINOVI

PRVI IN NAJSTAREJŠI SLOVENSKE POGREBNI ZAVOD V CLEVELANDU, O.

1053 E. 62nd ST.

Odperto dan in noč
Telefon: Randolph 1881

Za srečo!

POVEST.

FR. MALOGRAJSKI.

(Nadaljevanje)

Ko se je približala odločilna ura in je prišel ženin po njo, jo je premagala še enkrat bolest. Ozre se po sobi, kakor bi nekoga iskala. Oh, pogrešala je svojo dobro mater, ki bi jo bila tolažila in jo blagoslovila. Pred njo je stopila čez prag, se je sklonila še enkrat čez svojo posteljo in se bridko razjokala. Slonela je dokaj časa tako, dokler ji ni zadonel na ušesa osorni glas njenega očeta. Zdrzne se in skloni po koncu. Obrisavi si soize, stopi nekako odločno v vrsto. Svatje so ukali in se amejali, kakor je na kmetih pri takih prilikah navada. Lojzika pa ni slišala o vsem tem nič. Po glavi ji je šumelo, in govorjenje, ukanje in vriskanje svatov je čula le v nerazločnih glasovih, kakor če buči, tuli in piška vihar. Sicer pa je bila pri polni zavesti.

"Moči mi daj, o moj Bog, moči," je vzdihovala zopet in zdaj pa zdaj obrnila oči proti nebu.

Francetova podoba ji je vstajala znova pred očmi. Ko je Goričevski Tonček pravil, da se je ponesrečil, je verovala v njegovo smrt, zdaj pa se ji je hkrati zdelo to izmišljeno, nemogoče. Neki glas ji je rekel, da France še živi, da se še vrne, da jo še ljubi. Da bi se otresla teh misli, je zatrjevala sama sebi: "Komar bo zdaj moj mož, njemu obljubim zvestobo in njemu bom zvesta. Da, njemu bom zvesta."

A čim večkrat se je iznebila izkušnje, tem večkrat se ji je vznjalo zopet.

Ko je stala s svojim prihodnjim možem že pred oltarjem, se je spomnila one narodne pravljice, v kateri se pripoveduje, kako je bil prejšnji zaročenec nevestin skrit za oltarjem, in kako je stopil izza njega baš v tistem rnetku, ko je hotela izreči nvesta besedico "da" ter se izročiti drugemu. Zaman se je trudila, da bi se opostila teh misli, ki so povzročale toliko bol njenemu srcu. Vedno zopet se ji je zazdelo, da se je ganil nekdo za oltarjem, da, parkrat je videla naravnost Franceta stati tam ob strani, tako hudo je delovala njena razvnetost domišljija. Očitila si je, da je tako razstresena, in prizadevala si je, da bi svojo pozornost obrnila na besede duhovnikov. Toda danes ji je bilo, kakor bi se ji bili razdelili možgani na dva dela. Slišala je vsako besedo, ki jo je izgovoril duhovnik, vsak njegov opomin si je vtisnila v srce, a poleg tega so ji vendar še misli uhajale drugam, in še vedno sta ji up in strah pretresala prsi, da stopi zdaj pa zdaj France pred njo. Čim bolj se je približeval trenutek, ko je bilo treba izreči ono toli pomenljivo besedico "da," tem hušji boj in tem večji nemir sta se je letela.

"Na strani mi stoj, o moj Bog, in moči mi daj," je ponavljala sama pri sebi ter izkušala s skrajnim naporom, da bi se vzdramila iz mamečih sanj. Imela se je za grešnico, da je bilo takim mladem prostoru v njeni glavi, akoravno tega ni bila sama kriva in bi si bila štela lahko v zaslugu, da se je borila tako pogumno s takimi misli, in da je zatirala tako moško vse neumestne želje v svojem srcu.

"Da," zadoni nenkrat ob njeni strani ter domeva po visoki obokani cerkvi. In zdaj je bilo tudi na njej, da ingovori, in vse ji začne plestati pred očmi. Ali ni začnel nekaj tam za oltarjem? Nehote ji uide še enkrat pogled tja proti desni strani oltarja — potem pa

vzdihne skoro na glas ter izreče komaj slišno: "da!" Izgovorila je to besedo s tako nenavadnim glasom, da se je ustrašila skoro same sebe.

Ko so bili zunaj cerkve, se nagne Komar k njej ter se zakrohote:

"Ho-ho-ho, zdaj si pa moja, vidiš, Lojzika!"

Njej pa se je zdel ta krohota hušji, nego so se ji zdeli nekaj očetovi udarci. Bilo ji je, kakor bi se ji rogal ta njen mož, kakor bi se ji rogal ves svet.

DVAINDVAJSETO POGAVJE

Gril se ni veselil dolgo užitka, katerega mu je bil zagotovil Komar za to, da mu je bil dal hčer.

Izpodkopal si je bil zdravje že davno s svojim prijačevanjem. Pokašljeval je že delj časa. V noči po hčerini poroki pa se je bil še prehladil. In ker se ni varoval, ampak je še vedno neizmerno pil, se ga je lotila nagla sušica.

Lojzika ga je večkrat opominjala, da bi jenjal piti. Vedela je, da mu to ne more storiti dobro, in rada bi mu bila polajšala življenje. Navzlic temu, kar ji je bil storil, mu ni želela smrti. Ne, ljubila ga je, kakor jo je učila njena rajna mati, ljubila, kakor sploh more ljubiti dober otrok svoje stariše. Želela mu je najbolje in zato ga je svarila pred pijačo.

Toda Gril je umeval napak njene opomine.

"Ti mi ne privoščiš," ji je rekel in jo osorno pogledal. Kdor mu ni privoščil pijače, tega je smatral za svojega sovražnika.

Lojzika si nato ni upala več siliti vanj. Prosila pa je svojega moža, da bi ne dajal očetu toliko piti. A ta se ni dal prepovoriti. Še celo sam je ponudil Grilu večkrat pijače, ne da bi je bil zahteval. Bilo je skoro videti, kakor bi ga nalašč moril na ta način.

"Kaj boste, oče, vina ali žganja?" je vprašal včas, a takoj pristavil:

"Pa saj vem, da vina ne marate, in da vam je ljubše žganje. Pa katerega naj vam na- ločim? Ali tistega hudega, ki tako reče po grlu?" In natočil mu je čistega špirita. Gril pa ga je s slastjo popil.

Tako je šlo z Grilom nena- vadno hitro nizdolu. Nekega dne pa ga je Komar še poslal v bližnjo vas, naročivši mu, da mora biti v dvajsetih minutah sem in tja, akoravno je vsakdo vedel, da se za tisto pot potrebuje najmanj pol ure.

"Če ne mislite priti tako hitro," mu je rekel, "rajši povej- te, da pošljem koga drugega, kajti stvar je jako nujna."

Gril pa se je od nekdanj po- najal s svojo hitro hojo. Dok- ler je bil zdrav, se res ni mogel nihče z njim kosati v tem. Ho- dil je, da se mu kar iakre kresale pod petami. Toda zdaj je bil slab, da se je komaj dr- žal po koncu. Navzlic temu pa ni hotel odjenjati. Da zna kdo hoditi hitreje od njega, bi ne bil priznal za ves svet ne. Men- da tudi prav veroval ni v svojo bolezen. Zato je odvrnil:

"Koga drugega boš pošiljal, koga? Pošlji žganja mi daj, pa grem."

In res je šel. Toda akoravno je bil prepričan, da stvar ni ta- ko silna, da bi moral pot storiti v tistem času, kakor je za- hteval njegov zet, vendar ni od- jenjal in se je gnil na vse pre- tege. Kar bi se ne bilo poze- bilo nobenemu zdravemu, pose- bilo se je njemu; premeril je v dvajsetih minutah pot sem in tja.

Če pa mu je zadalo smrtne udarce. Ko je stopil doma v

prodajalnico, se je zgrudil ob- nemogel na tla.

Lojzika je na glas zakričala. Komar pa je vpraševal:

"Ho-ho-ho, kaj pa je to, oče, kaj? Ho-ho, pa menda vas saj ni ta kratka pot tako utrudila?"

Gril se je sicer s pomočjo drugih še skobacal na noge, to- da moral je v posteljo. Lojziki se je takoj zdelo, da stvar ne bo izšla ugodno, in je vprašala precej očeta, ali bi naj poslala po gospoda. Toda on jo je tem- no pogledal, rekoč:

"Bi se me rada iznebila, kaj ne da?"

Ali drugi dan je mislil že sam drugače.

"Slabo mi je, slabo!" je tar- nal in omenil je zdaj sam, da bi poslal po duhovnika.

Ko pa se mu je bila želja iz- polnila, je rekel hčerki, ki je bila vedno ob njegovi strani:

"Jaz mislim, da nisem storil tako slabo s teboj. Preskrb-ljena si dobro."

Brez dvojbe se je kesal neko- liko, da je postopal tako brez- obzirno proti njej, in si želel to- azbe. Lojzika pa mu je ni ho- lela odreči.

"Le mirni bodite, oče, mirni. Dobro ste me preskrbeli in — zadovoljna sem," tako ga je te- lila in tolažila.

Srce ji je zakrvavelo pri teh besedah, a nobena poteza na njenem obrazu ni izdala, kaj se godi v njenih prsih.

Drugi dan je bil Gril mrtev. Bilo je ravno tri tedne po tem, ko se je bil preselil s hčerjo h Komarju.

Pogreb je imel lepši, nego ga je mogel za življenja pričako- vati. Spremilo ga je mnogo judi do hladnega groba, celo taki, ki ga niso imeli v dobrem spominu.

Toda to se je zgodilo manj radi njega, nego radi njegove žene, katero je ljubilo in spo- tovalo vse.

Dober mesec po očetovem po- grebu je sedela Lojzika v pri- jateljici svojega moža. On je bil začel kupčevati zadnji čas s lesom. Bil je podel že prvi sneg, in ker je baš v anegu naj- ašje spravljati debila iz gozda, bil je zdaj dan na dan v gori, kjer je nadzoroval delavce.

Bilo je ravno po kosilu, te- laj v času, ko prihajajo ljudje najmanj kupovat, zato je bila Lojzika čisto sama. Pletla je nogavice ter gledala na cesto skozi šipe, ki so bile vdlane v vrata. Če bi jo bil opazoval kdo pri tej priliki, bil bi ji bral edanost, da, skoro zadovoljnost na obrazu. Sicer je bila ble- da, in iz nekaterih potez okrog nje- nih ust se je dalo sklepati na- iho, pritaženo žalost; toda nje- ne oči so bile mirne in so izda- jale tako malo kak dušni boj, la bi bil moral misliti vsakdo, la ni nesrečna.

Sveda, oni globoki, drhteči vzdihljaji, ki so se ji izvijali kakor nehoti od časa do časa iz prsi, in ki so bili podobni skoro lhtenju, so pričali vse kaj dru- gega. Človek, ki se čuti sreč- nega, človek, ki ne trpi, ne vzdihuje tako.

Precej dolgo je sedela Loj- zika ter strmela zamaknjena venkaj, ko vstopi hlastno v pro- dajalnico občanaki sluga Muha, ki ni razočal samo uradnih stvari, temveč tudi razne novi- ce, ako je upal, da se mu bo kaj plačalo za nje.

Bil je prišel skozi hišo, tako da ga Lojzika ni bila zapazila, predno ni stopil pred njo. Pre- strašila se ga ni malo, ko je ta- ko nepričakovano butil noter.

"Lojzika, Lojzika," je vzkli- nil sapo loveč, "kaj bo pa zdaj, ko se je vrnil Pustov France?"

Ona se stresla in toliko, da ne omedli. Srce ji zastane za trenutek, kakor bi se ji bilo za- taknilo kam, potem pa zatrepe- če ter ji napodí vso kri v ob- raz. Akoravno pa jo je zapo- čela skoro naravnost ob tej nepri- čakovani novici, je vendar ob- čutila slabost, ki je ticala v Muhovem vprašanju.

"Kaj bo pa zdaj?" je vprašal.

Kaj je mislil reči s tem, ni bilo težko uganiti. Sram jo je bilo, da so ljudje tako sklepali o njej. Še hušje pa ji je bilo, ko se je morala sama vprašati: "Kaj bo pa zdaj?" Imela je že ostre besede na jeziku, s katerimi je hotela zavrniti Muhovo predz- nost, a premislila si je ter vpra- šala kolikor mogoče mirno:

"Ali je mogoče? Torej se je Tonček lagal, ko je pripovedo- val, da se je France ponesre- čil."

"Lagal je in ni lagal," odvrne Muha. "Martinov Jakob je res utonil. Franceta so pa še po- tegnili iz vode ob pravem času. Toda menil sem, da te bo bolj mikalo, ališati to novico, nego te mika."

"Moj Bog, kaj naj mene zdaj to mika," odvrne Lojzika osor- no, skoro zaničljivo. Prizade- vala si je na vse pretege, da bi ne dala blebetavemu človeku kakega povoda za to, da bi jo dajal ljudem v zobu.

"No, jaz sem mislil, ker sta bila ti in France poprej tako, tako..."

"Ali se ni zgodilo mar še nik- dar kaj takega, da sta šla dva narazen, ki sta se hotela vzeti prej? Zakaj se brigajo ljudje samo zame toliko?"

"No — saj veš, ljudje govo- rijo pač, da Komarja nisi vzela rada. Jaz ne morem nič za to."

"Rada ali nerada, komu kaj mari? Sicer pa, ali je kdo videl v moje srce? In ali sem morda tožila komu?"

Muha jo je hotel že ugnati s tem, da bi jo bil vprašal, zakaj jo je pretepeval oče, če ne radi tega, ker se je branila vzeti Ko- marja, toda spomnil se je še ob pravem času, da bi mu to vpra- šanje nemara več škodovalo, ne- go koristilo. Potuhnil se je to- rej ter rekel s ponižnim glasom:

"Mislim sem, da bom zasluži- l a to novico frakelj tistega hu- dega, ki ga točite iz one-le steklenice tamkaj v kotu, zdaj pa vidim, da sem se motil. Lojzika, pa vasj pol murice mi ga daj, no, če mi nočeš dati že cele."

(Konec prihodnjic)

Ali si že pridobil ali pridobila kakega novega člana(co)?

Naša Jednota mora šteti ob 31 letnici 25.000 članov!

Društva v državi Ohio bi ra- da dobila prve nagrade.

HRIPAVOST

in razdraženje v grlu je treba takoj lediti. Kedar ste hripavi, tedaj rabite

Severa's Antisepsol.

Kot izpiralo in za grgranje grla je jako uspešen pri- pomoček, ki pomaga ubla- žiti razdraženje, odpraviti hripavost in ozdraviti bol- no grlo.

Cena 35c in 50 centov.

Vprašajte vašega lekarnara.

W. F. SEVER & CO. CLEVELAND, OHIO, U.S.A.

DOKLER JE ŽIVLJENJE, JE SE UPANJE.

Ta rak se je izjavil poškani v slovaški Albi Varadi v Pensilvaniji, ki je bil udar- tik deset let kot živ. Očitno je, da je v- rojila se tudi v drugih krajih. Nekaj dni je živela njegova žena, ki je bila stara 24 let in kateri nikoli niso bili znani nobeni znaki rakave bolezni. Njena žena je bila stara 24 let in kateri nikoli niso bili znani nobeni znaki rakave bolezni. Njena žena je bila stara 24 let in kateri nikoli niso bili znani nobeni znaki rakave bolezni.

Če želite vedeti več o tem, pišite na: "The Cancer Research Society, 1234 Broadway, New York, N.Y."

Če želite vedeti več o tem, pišite na: "The Cancer Research Society, 1234 Broadway, New York, N.Y."

Če želite vedeti več o tem, pišite na: "The Cancer Research Society, 1234 Broadway, New York, N.Y."

Če želite vedeti več o tem, pišite na: "The Cancer Research Society, 1234 Broadway, New York, N.Y."

Če želite vedeti več o tem, pišite na: "The Cancer Research Society, 1234 Broadway, New York, N.Y."

Če želite vedeti več o tem, pišite na: "The Cancer Research Society, 1234 Broadway, New York, N.Y."

Če želite vedeti več o tem, pišite na: "The Cancer Research Society, 1234 Broadway, New York, N.Y."

izguba spaza, bolečina v hrčtu, glavobol, omotica in drhtenje okoli pri oči, te- lava v žolodni, rmenkasta koža, izguba na- laži, slaba spana in usi, mrmljanje do dela in do življenja ni boljši napadi. Vse to ka- že, da imate trebušno vnetje, ki je včasih do 50 letov dolga. Če traja več kot dva- letno v spanju, ga lahko saditi. Radi tega pazite pravilno, da se ne nadejate lene- bice. Narodni Zdravilni šol je danes, ko- je vam takoj dopolnjuje po predpisu \$10.00. Nalovi: The Laxal Med. Co. 515 Laxal Bldg. Box 863 Pittsburgh, Pa. — Laxan je po- polnoma nedolžno zdravilo, toda uspešno. Ne prodaj v lekarnah. Navedite pri naroči- lu svojo starost. Da se postopoma zavaruje pristojne cene za 25 centov.

HARMONIKE

Predno se odločite kupiti har- moniko, pišite po cenik največji slovenski trgovini in izdeloval- nici harmonik v Zdravniških dr- vah in gotovo boste zadovoljni, kakor se bili še vsi drugi, kateri so se naročili.

Importirane nemške harmonike na eno, dve ali tri vrste, priprav- ne za mlade fanti, od \$4.00 do \$45.00.

PIANE GRAMOFONE

kakor tudi pophova zaloga slo- venskih rol in plošč.

NOVE SLOVENSKE ROLE ZA PIANO.

No. 7000 "Sveta noč" 0.75

No. 7001 "Ciganska" \$0.75

No. 7002 "Kolo" \$0.75

(Jugoslav Dance) 0.75

No. 12335 "Srčno veselje" 0.70

(Polka) 0.70

No. 12030 "Za gospo" 0.70

(Valček) 0.70

Pri meni boste dobili vsak muzikalni instrument, mali ali veliki, za nizko ceno.

Blago razpoložljivo po celi Ameriki.

Se siljudno priporočam rojakom.

ANTON MERVAR

Music Store, 6821 ST. CLAIR AVE. CLEVELAND, OHIO.

JOSIP KLEPEC

Insurance—Real Estate—Phone 5768

107 N. Chicago St., Joliet, Ill.

Zavaruje hiše, pohištva in avtomobile.

Prodaje hiše in lote. Javni notar.

Prodaje hiše in lote. Javni notar.

Prodaje hiše in lote. Javni notar.

Prodaje hiše in lote. Javni notar.

Prodaje hiše in lote. Javni notar.

Prodaje hiše in lote. Javni notar.

Prodaje hiše in lote. Javni notar.

Prodaje hiše in lote. Javni notar.

Prodaje hiše in lote. Javni notar.

Prodaje hiše in lote. Javni notar.

Prodaje hiše in lote. Javni notar.

Prodaje hiše in lote. Javni notar.

Prodaje hiše in lote. Javni notar.

Prodaje hiše in lote. Javni notar.

Prodaje hiše in lote. Javni notar.

Prodaje hiše in lote. Javni notar.

Prodaje hiše in lote. Javni notar.

Prodaje hiše in lote. Javni notar.

Prodaje hiše in lote. Javni notar.

Prodaje hiše in lote. Javni notar.

Prodaje hiše in lote. Javni notar.

Prodaje hiše in lote. Javni notar.

Prodaje hiše in lote. Javni notar.

Prodaje hiše in lote. Javni notar.

Prodaje hiše in lote. Javni notar.

Prodaje hiše in lote. Javni notar.

Prodaje hiše in lote. Javni notar.

Prodaje hiše in lote. Javni notar.

Prodaje hiše in lote. Javni notar.

Prodaje hiše in lote. Javni notar.

Prodaje hiše in lote. Javni notar.

Prodaje hiše in lote. Javni notar.

Prodaje hiše in lote. Javni notar.

Prodaje hiše in lote. Javni notar.

Prodaje hiše in lote. Javni notar.

Prodaje hiše in lote. Javni notar.

Prodaje hiše in lote. Javni notar.

Prodaje hiše in lote. Javni notar.

Prodaje hiše in lote. Javni notar.

Prodaje hiše in lote. Javni notar.

Prodaje hiše in lote. Javni notar.

Prodaje hiše in lote. Javni notar.

Prodaje hiše in lote. Javni notar.

Prodaje hiše in lote. Javni notar.

Prodaje hiše in lote. Javni notar.

Prodaje hiše in lote. Javni notar.

Prodaje hiše in lote. Javni notar.

Prodaje hiše in lote. Javni notar.

Prodaje hiše in lote. Javni notar.

Prodaje hiše in lote. Javni notar.

Prodaje hiše in lote. Javni notar.

Prodaje hiše in lote. Javni notar.

Prodaje hiše in lote. Javni notar.

Prodaje hiše in lote. Javni notar.

Prodaje hiše in lote. Javni notar.

Prodaje hiše in lote. Javni notar.

Prodaje hiše in lote. Javni notar.

Prodaje hiše in lote. Javni notar.

Prodaje hiše in lote. Javni notar.

Prodaje hiše in lote. Javni notar.

Prodaje hiše in lote. Javni notar.

Prodaje hiše in lote. Javni notar.

Prodaje hiše in lote. Javni notar.

Prodaje hiše in lote. Javni notar.

Prodaje hiše in lote. Javni notar.

Prodaje hiše in lote